

ELLENZÉK

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár,
Jókai-u. 16., I. Telefon: 11—09. Nyomda: Egye-
tem-u. 8. Telefon: 29—23. Csekk száma: 72056

ALAPÍTOTTA:
BARTHA MIKLÓS

Kiadótulajdonos: „PALLAS SAJTÓVÁLLALAT”
Rt. Kolozsvár. Előfizetési árak: 1 óra 3.20 P.,
negyedévre 9.20, félévre 18.40, egy évre 36.80 P.

A második frontról tárgyal Churchill Washingtonban

**A Bon-félszigeten vége felé közeledik a tengelycsapatok
harca — Teljes erővel fellángolt a harc a kubáni hídfőért**

Növekvő erejű angolszász légitámadások az olasz városok ellen

A német—olasz hadseregnek Armin vezér-
ezredes parancsnoksága alatt barcoló kötelé-
kei a Bon-félsziget térségében kilátástalan hely-
zetük ellenére is elkeseredetten ellenállnak az
angol—amerikai csapatok nyomozó jöle-
nyével szemben. Az angolok és amerikaiak Tu-
nizban előnyomuló északi csoportjának több
hadosztály és ötszázal több páncélos harc-
bavetésevel sikerült két nappal ezelőtt Ham-
man Lijnél mély betörést elérnie. Ezt átme-
netileg elrekeszték, de végül mégis csak
megnyitotta az utat az angolszászoknak a
Hammamet-öböl felé. Ezzel nagy erők kerül-
tek a német és olasz csapatok hátába. A ten-
gelycsapatok kedden Enfidaville és Zaghouan

térségében visszavetették a Montgomery pa-
rancsnoksága alatt álló angol hadsereg több
tömegátadását. Mögöttes összeköttetések fe-
nyeztettsége miatt a német és olasz egysé-
gek kénytelenek voltak a szakadékos hegyi
terepen sok kisebb, de szilárd sündisznóállást
alkotni s ezekért, az eddigi jelentések szerint
még mindig barcolnak.

Egy nagy amerikai páncélos alakulat gé-
pesített nehéz kötelékek kíséretében a ham-
man-líji betörés térségében előretört észak felé
Kelibia kikötője irányában, úgyhogy a né-
met alakulatok kénytelenek voltak itt is erő-
ket támaszpontok megerősítésére visszavonni.
A keddi harcok megint nagy veszteségeket

jelentettek mindkét félre. Igen érzékeny vesz-
teségeket szenvedtek az angolszászok páncé-
losokban és nehézfegyverekben. Az egyik né-
met nehéz légvédelmi üteg parancsnoka jelen-
tette, hogy megmaradt három lövegével fel-
gyújtott 13 páncélos gépkocsit, majd a tulerő
nyomására kénytelen volt saját csonka üteget
felrobbantani, nehogy az ellenség kezébe ke-
rüljön. Érzékeny veszteséget szenvedtek az
angolok és amerikaiak a terep ügyes aláakná-
zása miatt is. E téren rendkívül kitüntették
magukat az olasz utászok, akik példás bátor-
sággal és rendíthetetlen harci szellemben fe-
deztek a tengelycsapatoknak a sündisznóállá-
sokból a hegyi állásokba való visszavonulását.

„OLASZORSZÁG EURÓPA ELSŐ ARCVRONALÁVÁ ALA- KULT KI”

Rómából jelenti az MTI: A Piccolo
szerdai vezércikkében Nino D'Arma
„Ez a te órád, Itália!” címmel meg-
állapítja, kétségtelen, hogy a pillá-
nat nehéz, de a vezető osztályoknál
és a tömegnél ott lehet látni hallga-
tag vállalását a küzdelemnek, amely
összpontosít minden akaratot, egy-
befogja a lelkeket és erősíti a re-
ménykedéseket.

**Mindenki megérti, hogy az egész
ország jobban, mint valaha, az éle-
téért és szabadságáért küzdő Euró-
pa első arcvonalává alakult át.**

De az olaszok azt is tudják, hogy
amióta egységes és független nem-
zetté váltak, az életnek a folytonos-
ságot csak az elszánt akarat biztosí-
tja számukra. Az egységes Olasz-
országért is küzdeni kellett, amíg
legalább négy nemzedék vágya, óha-
ja megvalósult. Eppen ezért a hábo-
ru a jelenlegi nemzedéknek kedvező-
en alakul és a hadihelyzetnek pillá-
natnyi felborulása nem fogja tét-
lenségre kényszeríteni az olaszokat.

**Az ellenség Olaszországot tönkre
akarja tenni és rabigába kényszerí-
teni, de Itália népe ezt a tervet
elszánt akarral és a rendelkezé-
re álló hatalmas lehetőségek esz-
közével meg fogja akadályozni.**

A háború — mint az ellenség is jól
tudja — nemcsak a Földközi-tenge-
ren zajlik le, hanem világháborúban
és e világháború folytatásában az
egész hármashatalom megtörhetet-
len erővel rendelkezik.

**Megeshetik, hogy az ellenségnek
sikerül többmillió embert partra-
szállítania, akik szilárdan megve-
tik lábukat a szárazföldön.**

Ebben az esetben olyan csatákra
kell majd elkészülnie az ellenségnek,
amelyben — állapítja meg a cikk-
író — nekünk nincs a hátunk mö-
gött a tenger, hanem hatalmas és
jól megszervezett területek vannak
mögöttünk mérhetetlen tartalékok-
kal a betolakodókkal szembeálló
európai népek töretlen erőforrásai-
ból. Ezek azok az okok, amelyek a
legélszántabb ellenállásra indítják
Olaszországot. A 36 hónapos észak-
afrikai küzdelem után a francia déli
partoktól Szicíliáig a mi földünkre jut
a teher és a tisztesség, hogy feltartsuk
az ellenség támadást és a tengerbe
vessük vissza az ellenség pillanat-
nyi túlsúlyának esetleges lendületét.

EDEN VISSZAUTASÍTOTTA FRANCO BÉKEKÖZVETITÉSI AJÁNLATÁT

Londonból jelenti a Bud. Tud. Eden kül-
ügyminiszter Franco beszédéről az alsóházban
így nyilatkozott: Közvetítőkísérletek nem ér-
dekelnek bennünket. Ezután rámutatott Roo-
seveltnak hasonló kijelentésére és ismét hang-
súlyozta, hogy a szövetségesek változatlanul
ragaszkodnak a tengelyhatalmak feltűlen
megadásához.

A második arcvonal felállításának tervét vitatják meg a Churchill-Rooseveltt találkozó

Amszterdamból jelenti a DNB: Church-
ill brit miniszterelnök Washingtonba
érkezett — jelenti az angol hírszolgálati
iroda. Érkezésekor Roosevelt fogadta és
washingtoni tartózkodása alatt is az el-
nök vendége lesz. Kíséretében utazott az
angol vezérkar katonái és haditengeré-
szeti vezérkarából néhány szakértő. Wa-
shingtonban bejelentették, hogy Roose-
velt és Churchill megbeszélést folytat.

Mint a brit hírszolgálat jelenti, a wa-
shingtoni Roosevelt—Churchill-találko-
zó Rooseveltt meghívása következtében
valósult meg.

Az értekezletet valószínűleg azért hívták
össze az Egyesült Államokban, mert Roo-
sevelt irtozott az utazás fáradalmaitól.

WASHINGTON, május 13. (Bud. Tud.)
Churchill kedden este érkezett Washing-
tonba. Fogadtatása után azonnal megkez-
dőttek a tanácskozások.

Beavatott körökből származó értesülés

szerint a tanácskozások során a máso-
dik arcvonal felállításának tervét vi-
tatják meg.

A Fehér Házban Churchill látogatásának
céljáról semmit sem közölnek, beavatott
körökből azonban rámutatnak arra, hogy
a tanácskozás céljára már a résztvevők
névsorából is következtetni lehet. Wa-
shingtonban azt hiszik, hogy ezuttal meg-

vitatják a különféle háború utáni kérdé-
seket is.

Zürichből jelentik: Bár a hivatalos
közlések Churchill washingtoni látogató-
sának célját nem említik, valószínű, hogy
a megbeszéléseken először a szövetsé-
gesek legközelebbi haditerveit tárgyalják
és csak másodsorban foglalkoznak a há-
ború utáni kérdésekkel.

Berlini vélemény Churchill utjáról

Churchill washingtoni utazása Berlin-
ben egyáltalán nem keltett meglepetést.
Washingtonban ezuttal főleg arról van
szó, hogy míg egyfelől ki kell elégíteni
Sztálinnak részben már jóváhagyott kö-
veteléseit, másfelől az angoloknak és
amerikaiaknak propagandisztikus uton
fenn kell, hogy tartsák azt atlanti egyez-
mény látszatát. Berlin nézete szerint a

dolgok természetéből teljes bizonyossá-
gal lehet következtetni arra, hogy ezeket
a politikai kérdéseket nem Moszkva ró-
vására oldják meg, hanem azok kárára,
akiket eddig félrevezettek az atlanti
egyezménnyel. Churchill és Roosevelt
elfogása szerint bizonyos formulát kell
készíteni a szovjetország kívánságok és az
angolszász álláspont áthidalására.

Katonai kérdések a washingtoni tárgyalások előterében

Berlin, május 13. (MTI.) A DNB diplomáciai
levelezője írja:

Roosevelt és Churchill — amerikai forrásból
származó jelentések szerint — katonai és po-
litikai kérdésekről tárgyalt. Eszerint a katonai
kérdések „Európa inváziójára” és a Japán el-
leni tevékenyebb hadviselés lehetőségére vo-
natkoztak.

Ezzel kapcsolatban a casablancai értekez-
letre való utalással „lényegtelennek” minő-
sítettek minden „békeofenzívát”, amelynek
alapja nem a feltétel nélküli fegyverletétel.

Német részről Európa inváziójának és a bé-
kefegyverletételnek a kérdésében már elmondot-
ták azt, ami szükséges volt, úgy, hogy itt
minden további fejtegetés felesleges. Sokkal

több érdeklődésre tarthat számot azonban az
a közlés, hogy
a vitára kerülő politikai kérdések között
első helyen állnak a Szovjetunió és más
szövetségesek közötti kapcsolatok, amelyek
még tisztázásra szorulnak.

A Sztálinnal való közös találkozás e feltétele
— amelyet az amerikai jelentés szerint ter-
veznek — csakis a szovjet követelések elfo-
gódása lehet, amelyeknek Anglia és az Egye-
sült Államok által eddig védelembe vett sok
kiseb csatlós is áldozatul esik. Churchill és
Roosevelt tehát az előtt a nem könnyű fel-
adat előtt áll, hogy kiutat találjon abból a
dilemmából, hogy miközben Sztálinnak sza-
badkezű nyújt, ugyanakkor ne igazolja be

ezzel az egész világ előtt, hogy árulást kö-
vetelt el sok szövetséges és olyan országok
ellen, amelyeket jórészt az igazság szeretne látni.

CHURCHILL KISÉRETE

AMSZTERDAM, május 13. (MTI—DNB.) A
brit hírszolgálat washingtoni jelentése szerint
Churchill kíséretének tagjai a következők:
Wavel tábornagy, Sir James Sommerwill, a
keleti vizeken levő hajóhad főparancsnoka, Sir
Richard Peltson repülő-tábornagy, az indiai
légierő főparancsnoka, Lord Leathers, a ha-
diszállításiügyi miniszter, Sir Douglas Pound,
a hajóhad tengerfőnöke és első lordja, továbbá
Sir Charles Portal, a légierő vezérkari főnöke.

Olasz hadijelentés

A bekerített első olasz hadsereg elkeseredetten küzd az angolszász légierő bombázapora közben

Messe tábornok visszautasította Freyberg ujjálandi tábornok megadási fe'szólítását

Rómából jelenti a MTI: A Stefani-iroda
közli az olasz főhadiszállás 1082. számú alá-
bi jelentését:

Az 1. hadsereg, amely megtartotta a Bon-
fok félsziget déli fekvő állásokat és
amelynek az északi előretörő ellenség a há-
tába került, állandóan ki van téve a légierő
bombázásának. Mindazonáltal a legnagyobb
készenléssel harcol és törhetetlen hősiesség-

gel ellentámadásokat hajt végre.

Messe tábornok, az 1. olasz hadsereg pa-
rancsnoka, visszautasította Freyberg tábo-
rnok felszólítását, hogy a hadsereg adja meg
magát.

A tuniszi arcvonal többi szakaszán a tengely-
csapatoknak, miután löserük elfogyott, be-
 kellett szüntetniük a harcot.

Négy motoros repülőgépek Cataniát, Mar-

salát, Trapanit és Pantellariát bombázták.
Jelentős kárt okoztak. A légvédelem 8 repü-
lőgépet lelőtt. Légi harcokban 14 gépet pusztí-
tottunk el.

A szerdai hadijelentésben említett Catania
elleni légitámadások áldozatainak száma 150
halott és mintegy 300 sebesült. A május 9-én
Palermo ellen intézett légitámadás áldozatai-
nak száma 210 halott és 421 sebesült.

KÜLPOLITIKAI FIGYELŐ

„Tudom, érzem, hogy millió és millió olasz rettegnek a neve: Afrika!” — mondotta legutóbbi beszédében Mussolini a Palazzo Venezia előtt összegyűlt százszázalékos tömeg, mely hallgatásba borulva fejezte ki együtérzését az olasz nép vezérével. Mussolini a gyógyulás lehetőségét is kijelölte, amikor azt mondotta, hogy az olaszoknak Afrikába vissza kell térniük. Az olasz lapok a Duce beszédének kommentálása során (a lapok most érkeztek el hozzánk) megállapítják, hogy mielőtt az olasz hadsereg visszatérhetne Afrika partjaira, a földközi-tengeri csatát kell megvívni, amely méreteiben talán még az egyiptomi hátról a tuniszi határig lezajlott uzsoraütközeteket is felül fogja múlni. Egyre több sajtóhang foglalkozik a Földközi-tenger kérdéssel, de annak, aki a háború kitörése óta a hadiesemények színterét és a hadműveletekhez fűződő kommentárokat figyelemmel kísérte, a mostani sajtóvélemények vajmi keveset mondanak. Ezért külpolitikai figyelőnkben olvasóinknak csak azokat a problémákat mutatjuk be, amelyek rendszerint kiesnek a napi sajtó keretei közül.

A hárommillió négyzetkilométer kiterjedésű Földközi-tenger Európa, Afrika és Ázsia között a világ legfontosabb közlekedési útja. Az a kulcshelyzet, amit az egyiptomiak óta a tengeri hatalmak a Földközi-tengernek tulajdonítanak, harminc évszázad alatt bebizonyosodott politikai, gazdasági és katonai valóság. 1869-ig a Földközi-tengert egy szákhöz hasonlították, amelynek a szája a nyugati kijáratnál lévő tizenöt kilométer széles Gibraltár-szoros. Ebben az évben a francia Lesseps Ferdinánd merész vállalkozással Sueznél kiszakította a szákhajlatot és ezzel a Mediterráneumot folyosóvá változtatta, amelyen keresztül évről-évre növekvő számú kereskedelmi hajó haladt át a századunk elejére a világkereskedelem főartérijává lett. A tenger északi partjain a magas hegyek szinte beleérnek a tenger vizébe. Afrika felől a partok laposak, de néhány jó kikötő a déli partokat is alkalmassá teszi a legintenzívebb forgalom lebonyolítására. A világ összes tengerpartjai közül a legjobb tagoltságú a Földközi-tenger partvidéke.

Egy középkori tudós mondta, hogy a Földközi-tengert az Isten is a civilizáció bölcsőjének s ezzel együtt a nagyhatalmak utókezdése tárgyának szánta.

A Földközi-tengerért való küzdelmet már az egyiptomiak kezdték, majd folytatták a föníciaiak, az athéniak, a karthágóiak, a rómaiak, a bizánciak, a normandok, az arabok, a törökök, a spanyolok, a franciák, az olaszok és végül az angolok. Még a legtávolabbi érdekelt népek is kísértésbe estek, s a történelem sohasem fogja elfelejteni a vandálok vállalkozását, akik a Balti-tenger partjairól indultak el Algir meghódítására. „A tengerek királyánál” évszázadok katonai műveletei elsősorban inváziós területre minősítettek. Mindegyik egyetlen hatalomnak, a Római Birodalomnak sikerült rövid ideig az egyeduralmat a Földközi-tenger fölött megszerezni. Más népek kísérletei közül az arabok érték el a legtöbb eredményt.

A középkorban a keresztes hadjáratok zavaros vallási és gazdasági céljai hozták mozgásba a parti államokat. Velenceiek, génuiak, pisaiak, spanyolok, franciák vetélkedtek egymással s Franciaország nagy királya, IX. Szent Lajos mindent elkövetett, hogy az afrikai partokat megszeresse Franciaország számára, de vállalkozása csődöt mondott, ő maga Tunisz falai alatt halt meg.

A keresztes hadjáratok után az a két évszázad következett, amely csak eszmékben volt termékeny, de a megvalósításban meddő maradt. A rinascimento alatt az olasz politikai vezetők ismét megéreztek a Földközi-tenger különleges geopolitikai helyzetét és áldozatot nem kímélve szervezték meg az olasz fejedelemségek számára a szétszórt tengerparti városokat.

Az érdekelt hatalmak talán ott követték el a legnagyobb hibát, hogy mindig az elsőbbséget küzdötték, a megegyezési és az együttműködési lehetőségeket pedig figyelmen kívül hagyták. Vonatkozik ez egyaránt Angliára, Franciaországra és Olaszországra.

Olaszországban 1838-ban Mazzini kezdte el a tudományos vitát a Földközi-tengerért és Északafrikáért. Mazzini után különösen Fregoso és Gioberti említendő meg a Földközi-tengerért vitát folytató tudós pionirok közül.

Francia részről Napoleon „francia tónak” nevezte a Földközi-tengert és hogy a francia tő felett a hegemoniát biztosítsa, megindította az Egyiptom elleni hadjáratot. Ez a kísérlet kudarcot vallott, de a francia államérdek nem adott fel a reményt és 1830-ban elfoglalták Algirt. A köztársasági politikások közül különösen Gambetta küzdött nagy hűvel a földközi-tengeri francia érdekekért.

Az angolok 1713-ban, az utrechti békében megszerezték Gibraltárt és Minorca szigetét, a francia forradalom idején Máltát és Korfút. Palmerston külügyminiszter a Földközi-tenger az angol világbirodalom tüdejének ne-

vezte. Chatham azt mondta, hogy a Földközi-tenger az a terület, ahol az angol flotta a világ bármelyik hatalmát féken tudja tartani és alkalmas időben, ha az angol birodalom érdekei úgy kívánják, akármilyen szembe szálló erőt össze tud roppantani.

Még a közvetlenül nem érdekelt Németország is sóvárgó pillantásokat vetett a Földközi-tengerre s II. Vilmos császárnak tengeri kiindulása szorosan összefüggött a földközi-tengeri német tervekkel. Ismeretesk Bismarcknak adriai-tengeri céljai is.

Ha egy pillantást vetünk a Földközi-tenger térképére, láthatjuk, hogy az érdekek lépten-nyomon összeütköznek. Ha nyugatról kelet felé indulunk el, megállapíthatjuk, hogy sorrendben a következő államok vannak érdekelve pillanatnyilag: Portugália (anyaország), Anglia (Gibraltár), Spanyolország (anyaország), Franciaország (anyaország), Olaszország (anyaország), Görögország, Törökország, Franciaország (Sírja), Anglia (Palesztina), Európa minden állama (Suez), Anglia (Egyiptom), Olaszország (Libia és Tripolitania), Franciaország (Tunisz és Algír), Spanyolország (spanyol Marokkó és Tanger).

A Földközi-tenger problémája a három háborús év alatt nemhogy tisztázódott volna, hanem tovább bonyolódott. Az északafrikai hadjárat befejeztével valószínűnek látszik, hogy megindul egy tisztulási folyamat, amely kétségtelenül katonai műveletek eredménye lesz.

Tegnap számunkban hirt adtunk arról, hogy Kairóban a szövetséges hadseregek parancsnokai tanácskozára ültek össze, hogy azon a közeljövő haditerveit megvitassák. Legújabb jelentések szerint az angol, amerikai és francia tábornokokon kívül török katonai küldöttség is részt vett a megbeszéléseken. A török küldöttség vezetője sajtónyilatkozatot adott és kijelentette, hogy Törökország érdekei a most meginduló hadműveletekkel szorosan összefüggének és valószínűnek látszik, hogy Törökország nem marad az események lakonikus figyelője.

Szadák képviselő, a török sajtó egyik legnyilvánosabb szavazója a tuncziái eseményekkel foglalkozik és azt írja — mint a Német Távirati Iroda jelentései sztanbulból —, hogy nemcsak a Szovjet, hanem valamennyi

más ország is türelmetlenül várja a szövetségesek európai partraszállását. Erthető azonban, hogy a szövetségesek a partraszállást gondosan elő akarják készíteni. Ezután dicseri a fegyveres semlegesség bölcs politikáját, amelyet Törökország a jövőben is meg akar tartani. Szükségesnek érzi, hogy Törökországnak ezt a viselkedését újra a világ elé tárja, miután bizonyos külföldi és belföldi körökben kétségeket fejeztek ki a török semlegességi politika iránt. Ezek a körök azt mondják, hogy Törökország szakit jelenlegi politikájával. Csupán idegenek, vagy távollátók bíbeltek azt, hogy Törökország akarva, nem akarva, belesodródik a háborúba.

Mario Appellus, a Popolo d'Italia hasábjain képet rajzol a jelenlegi hadihelyzetről. Rámutat arra, hogy az angoloknak és az amerikaiaknak csak háromévi hatalmas ipari és katonai előkészületek, valamint nagy tengeri és szárazföldi szállítások után sikerült a tuncziái területen repülőgépekben, ágyukban, páncélkocsikban és mindenféle egyéb hadianyagban, valamint csapatokban nyomozható tulerőt összevonniok. A katonai nyomás megtörte ugyan a tengelycsapatok anyagi ellenállását, de nem törte meg a csapatok szellemét. Annak az ellenállásnak, amelyet a németek és olaszok a szük tuncziái térségben kifejtettek, jelképes jelentősége van. Ezeknek a harcoknak a magatartása — hangsúlyozza Appellus — megérteti az angolokkal és az amerikaiakkal, kikkel kell majd szembe szállniok, ha kísérletet tesznek arra, hogy Európa földjén megvesésk lábukat. Utal arra, hogy a tengelyhatalmak minő hatalmas műszaki, forgalmi és harci berendezésekkel, továbbá csapatokkal, fegyverben és lőszerben meő tömegekkel rendelkeznek Európában, míg az angoloknak és az amerikaiaknak szembe kell a tengeri szállítás nagy veszélyével.

Appellus év fejezi be cikkét: „Ez Európa lelke felánál, hogy megvédje a szárazföld területét értetlenségét és ezzel megóvja az évezredek európai műveltségét. Német, orosz, finn, magyar, román, szlovák, horvát, bolgár és spanyol harcosok milliói barcolnak, mert tudják, hogy Európa örököseivel az a zsidók az oro z puszták hordái és az angol-amerikaiak tímege ellen, akiknek az a tuncziái hogy Európa története alá odaállítsák ezt a szót: Véget!”

NAGY JÓZSEF

Végh József:

Amiről érdemes írni...

Közhangulat

Ha számadást vetünk önmagunkkal, számtalanszor be kell vallanunk, hogy nagyon sokszor visszariadtunk a döntő elhatározásoktól. Talán fordulópontot jelentett volna életünkben, ha kényelem-szeretéből, tartózkodásból, vagy kicsinyhitűségből nem szalasztjuk el a döntő pillanatot, amelyet nem lehet megegyezéssel visszaidézni. Örökvényű tétel, hogy nagy elhatározásoknak és tetteknek megelője a kishitűség. Ez az igazság — amely vörös fonálként végighúzódik az egyéni életben — százszorosán érvényesül a közösség, a nemzet sorsában. Szomorú tapasztalatok, történelmi igazságok bizonyítják, hogy az államélet egyik legfontosabb pillére a közhangulat. A trianoni tragédiát legfőképpen az okozta, hogy negyedszázaddal ezelőtt megméltelyezték a nemzet hangulatát és a konkolihintők jelszavai megtörték a magyarság ellenálló erejét.

Ma egészen más a helyzet. Kormányzatunk és a nemzet összessége tisztában van azzal, hogy a közhangulat minden megnyilvánulására fel kell figyelni. Ezért van szükség egységes nemzeti lélekre, amely szembeszáll a bomlasztó kísérletekkel és csirájában megfojtja az ellentéteket szítására alkalmas kísérleteket. Belpolitikai életünkben nagy változások történtek. A parlament elnapolása óta még inkább időszíruvé vált, hogy a magyar tömegek közhangulatának irányítása a jövőnő nagy célkitűzéseinek jegyében történjék. Ujra és újra ki kell hangsúlyozni, hogy csak úgy tehetünk eleget nemzeti kötelességeinknek, ha a maga helyén mindenki meghozza a legmesszebbmenő áldozatot. Erdélyben a politikai kezdeményezések ezeknek az elgondolásoknak jegyében történnek.

Az Erdélyi Párt helyes elgondolással sorozatos gyűléseket rendez. A székesúdvárhelyi megyei tagozati gyűlés után vasárnap Nagybányán tart nagyszabású értekezletet a párt vezetősége, majd egy hét múlva Nagyszalontán rendeznek pártgyűlést. Ezek a gyűlések mindenben a mai idők szelleméhez alkalmazkodnak. Nem csúdlának pártpolitikai propagandát.

A szónokok nem az öndicséret szóvirágával akarnak olcsó hatást elérni, hanem közvetlen kapcsolatot teremtenek a magyar tömegekkel és az egységes magyar nemzetlélek kialakításán dolgoznak. Hálás és nemes ez a feladat. Indítóoka a felelősségérzet. Az erdélyi törvényhozók átvésztelték a huszonkét esztendő kisebb-ségsi sorsát és mindenkinél tisztábban látják, hogy csak a kisebbségi sorsban kialakult töretlen egységgel lehet építőmunkát végezni. Sok mindent elvesztettünk az idegen uralom alatt. De hitünket és egységesség világsemlétünket mindig megőriztük, mert a közhangulatot a legélesebb elnyomó törekvés sem tudta megváltoztatni. Erdély most is példát akar mutatni. Az egyszerű ember és a közéleti vezető egyaránt arra törekszik, hogy egymás megbecsülésével, a közösségi munka értékének felismerésével szálljunk szembe az idők viharáival. Ezért kell minél sürűbben alkalmat találni arra, hogy a legelűgottabb falvak népét is megfelelően tájékoztassuk. Meg kell erősíteni azokat, akik nincsenek tisztában az idők sorsdöntő jelentőségével és fel kell világosítani minden magyar embert arról, hogy az egyén magatartásának ma felbecsülhetetlen jelentősége van és életünknek csak egyetlen uralkodó alapelve lehet: a közösségi gondolat.

Örvössy Géza emléke

A kolozsvári Nemzeti Színház homlokzatán fekete zászló hirdeti, hogy a magyar színjátszásnak gyászva van. Örvössy Géza, a színház főfelügyelője — amint lapunk más helyén megírtuk — szerdán délben a kolozsvári klinikán, orvosi vizsgálat közben tragikus hirtelenséggel meghalt. Azok, akik ismerik a színház belső életét, nagyon jól tudják, hogy mit jelentett a kolozsvári Nemzeti Színháznak Örvössy Géza munkája. Legfőbb segítsége volt a rendezőknek, a színészek pedig tökéletes biztonságban érezhették magukat, mert az ügyelő mindenre kiterjedő figyelme a legcsekélyebb technikai hibát is kiküszöbölte. A régi kolozsváriak Örvössy Gézára, a színészre is jól emlékeznek. Innen indult el a karrierje. A kolozsvári társulattól került el Budapestre, ahol

éveken keresztül a budapesti Királyi Színháznak volt ünnepelt bonvivánja. A trianoni összeomlás után ismét hazatért Erdélybe. Az élet ekkor már megtörte. Tragikus körülmények között elvesztette feleségét és legtöbb gondja árván maradt két gyermekének felnevelése volt. A daliás bonviván valahogyan megcsömörlött az operettromantikától. A színpadi szereplés helyett jobban szeretett meghúzódni a háttérben és a Thália színtársulat főfelügyelője lett. Megtalálta a megelégedettséget és a nyugalmat. Benes Ilonával kötött második házassága a boldog emberek verőfényes, zökkenőmentes élete volt. Mindennél igazabb, hogy a zavartalan, nagyratörő igények nélküli magánélet többet ér a külső sikereknél, a rohanóan felfele ívelő karriernél. Örvössy Géza az életnek ezt az oldalát választotta és ezért mindazoknak becsülését, szeretetét kiérdemelte, akik ismerték. A régi Kolozsvár, a régi színházi világ éppen úgy tisztában volt emberi és színészi értékeivel, mint a színház új vezetősége és új tagjai, akiket egyaránt mély részvétellel és megdöbbenéssel töltött el tragikus elmulása. Megérdemli, hogy a nyilvánosság előtt is a megbecsülés és tiszteltetés elismerésével búcsúzzunk el tőle.

Razziák

Részletes tudósítások számolnak be arról, hogy Budapestet megkezdődött az o harc, amelyet a belügyminiszter hirdetett a háborús élet vámszedői és parazitái ellen. Az a kétnapos razzia, amelyet az ország fővárosában tartottak, többszáz őrizetbevételel fejeződött be. Olyan emberek kerültek rendőrkékre, akik minden szórakozóhelyen ott voltak, szemrebbenés nélkül nagy összegeket költöttek mulatósokra, „fekete üzleteket” kötöttek, kártyáztak és dorbézoltak, csak éppen azt nem tudta róluk senki, hogy tulajdonképpen mi a foglalkozásuk. Sokszor nagyon fogas kérdés, hogy valakinek van-e törvényesen bejelentett lakása és foglalkozása? Egyeseket nagyon kellemetlenül érint az ilyen hivatalos kíváncsiság, amelyre megfelelő választ legjobb igyekezetük mellett sem tudnak adni.

A budapesti razzia első lépése volt annak az írtóhadjáratnak, amelyet ország-szerte le kell folytatni a rendkívüli viszonyok parazitái ellen. Faluhelyen épp úgy, mint városban. Egyetlen nemzet sem engedheti meg magának, hogy a fényűzést, hogy semmittevők garázdálkodásának szabad utat engedjen. A közérkölcstörtő törvényellenes üzelmeket azok kezdeményezik, akik írtóznak a rendes munkától és egyik napról a másikra sötét üzletek hasznából akarnak megélni. A törvény szigora eddig is kérelhetetlenül le-sújtott azokra, akik nem tartották be a közbiztonságot és közéletet biztosító rendelkezéseket. Mégis szomorúan kellett tapasztalunk, hogy egyre gyakoribbá válnak az uzsoraügylek, a jogtalan anyagi előnyök szerzése miatt induló eljárások és a gazdasági rendet veszélyeztető büncselekmények. Ezt csak arra magyarázhatjuk, hogy a nagyközönség napról-napra kísértéseknek volt kitéve olyanok részéről, akik az életnek csak a könnyű oldalát nézték és büncselekménytől sem riadtak vissza, ha arról volt szó, hogy pénz szerzeshessenek. A most érvényre lépett rendőrhatalmi rendelkezések nem irányulnak a tisztességes polgárok ellen. Senki se gondolja tehát, hogy a rendőri ellenőrzés meg akarja támadni „az én házam, az én váram” elvét. Abban nincs kivetni való, ha néhány jóbarát meghitt társaságban együtt marad, de ahhoz igenis köze van a hatóságoknak, ha ez a baráti összejövetel kihívó dorbézolással járul. Nemzeti méltóságunknak tartozunk azzal, hogy ne veszélyeztesse a közhangulatot felelőtlen és meggondolatlan dártdózás. Akik maguktól nem jönnek rá erre, azokat a hatóságok kell észretérítsék. Biztosan hisszük, hogy a belügyminiszteri rendelkezéseknek meg lesz a kellő joghatása, mert nehéz órákat élünk, amelyekben tiszta lélekre és tiszta fejre van szükség.

* A kolozsvári kir. törvényszék elnökétől. 1943. El. XV. F. 19. szám. PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY állandó bírósági szakértői állásokra. A kolozsvári kir. törvényszéknel 1. építész, 1 földmérő, 2 gazdasági és 1 írászakértői állandó bírósági szakértői állásra a kir. Igazságügyminiszter Ur a Budapesti Közlöny 1943. évi május 3-án megjelent számában pályázatot hirdetett. A pályázat határideje 1943. évi május hó 22. napja. A pályázati kérvényeket hozzám kell benyújtani. A részletes pályázati feltételek a kir. törvényszék, valamint a kolozsvári, bánffyhyunyadi és hidalmasi kir. járásbíróságok hirdetményi tábláján tekinthetők meg. Kolozsvár, 1943. évi május hó 11. Csipkés Ödön kir. törvényszéki elnök.

Az Ellenzék mindennap éretted harcol. Olvasd és terjeszd ismerőseid közt.

Ma délután hat órakor hirdetnek ítéletet a kolozsvári zsirpanama ügyében

Elhangzottak a perbeszédék Török Árpád és társainak bűnügyében

KOLOZSVÁR, május 13. Szerdán délután 9 órakor folytatta tovább a törvényszék mellett működő uzsorabíróság háromtanácsa Vitos Pál dr. törvényszéki tanácselnök elnöklétével a másfél év előtti zsirviisszaélések bűnperének főtárgyalását. A tárgyalás első napja, amin: arról tegnap részletesen beszámoltunk, a vádlottak és a tanúk kihallgatásával telt el. A tárgyalás második napján a különböző szakvélemények hangzottak el, majd ismertették a perirátokat, s azután került sor az ügyészi vádbeszédre és a védőbeszédre.

Szakvélemények

Az érdeklődéssel kísért per második tárgyalási napján Albrecht Zoltán dr. ügyész indítványára újból kihallgatták az egyik koronatanut, Juhász László mérnököt, a városi Husárgyár vezetőjét, aki annakidején az Élelmiszeripar KKI-nak is vezető tagja volt. Juhász mérnököt, elsősorban azt kérdezte az elnök, hogy milyen hatásköre volt az Élelmiszeriparnál Török Árpádnak és az üzem azelőtti tulajdonosának, Vlád Jánosnak? Juhász mérnök vallomásaiban elmondotta, hogy általában Török Árpád intézkedett az üzemből, de ugyanakkor Vlád Jánosnak is volt hatásköre az üzemből és az o utasításait is végrehajtották. Egyébként Vlád János és Török Árpád között több ízben összetűzés is volt a hatáskör miatt. A koronatanu vallomása közben az elnök Török Árpádot is megkérdezte, mire az azt válaszolta, hogy az üzem egész ügymenetében Vlád János tanácsai szerint járt el és ő rendszerét követte. Ezután felolvasták a védelem kérésére azt a rendőrségi jegyzőkönyvet, mely szerint Vlád János Török Árpád ellen aknamunkát folytatott.

A Husárgyár jelenlegi igazgatójának újból kihallgatása után Tiblea János hentessegédét hallgatta ki a bíróság. Tiblea János a cég második számú fiókjának volt a vezetője, s vallomásaiban azt mondotta, hogy mindig a hatóságilag megállapított áron árultak, mert erre Török Árpádtól kaptak utasítást. Azt is kijelentette, hogy a ténylegesen átvett árueny nyiségen felül számlázott zsírért egyéb ellenértéket kaptak, májat, csontot és másfélet. Közben Török Árpádhoz is több kérdést intéz a bíróság, mire Török kijelentette, hogy a fiókok májat, csontot és zsírpapírt mindig ingyen kaptak az üzemtől. Ezután azt kérdezte az elnök Tiblea Jánostól, igaz-e, hogy egy 200 pengős pénzbüntetést az üzem fizette ki? A tanu erre azt válaszolta, hogy igaz, mire az elnök megjegyezte, hogy — eszerint a vállalat azonosította magát az árdírtás tényével. A hentessegéd válaszában ezt azzal magyarázta, hogy az ő fizetése kevés volt s a 200 pengős büntetést ezért fizette ki helyette az üzem. Tiblea János további vallomásából megállapította a bíróság, hogy

1941 augusztusig 7079 pengő többlete volt a Tiblea által vezetett fióknak, ami jóval több volt, mint a többi fiók többlete.

A tanu ezt azzal magyarázta, hogy az árut személyesen vette át, az mindig néhány deka többletet tartalmazott, úgy hogy havonta 90 kilót is kitett. Ebből származott a 7000 pengős többlet. A bíróság megeskette a tanut.

Vlád Jánosra hárítja a felelősséget Török Árpád

Az elnök kérdésére a továbbiakban Török Árpád kijelentette, hogy nyugodt lelkiismerettel megesküdhetik arra, hogy mindenben Vlád János utbaigazítását követték, aki őt állandóan azzal biztatta, hogy ő is így vezetett a dolgokat és semmi baj sem származhatik abból.

Az ügyésznek arra az utalására, hogy Török Árpád a vizsgálat során az ügyészségen azt vallotta, hogy a hatósági árrakkal nem tudott kijönni, Török Árpád kijelentette, hogy ő az akkori vallomásaiban nem az árrakat, hanem a szállítási költségeket értette. Miután ugyanis a számosjúvári sertések kifogytak, a Szé-

kelyföldről kellett szállítani. Ez pedig igen költséges volt, mert abban az időben nem állott rendelkezésükre vasúti összeköttetés. A továbbiakban Török Árpád kijelenti még, hogy nem bűnös, de azt nem tagadja, hogy hibázott azzal, hogy Vlád Jánosra hallgatott.

Török Árpád védőügyvédje, Bartha Ignác dr., szakértői kihallgatást kért ezután és a bizonyítás kiegészítése végett újabb

Szigoru büntetést kér az ügyész

Albrecht Zoltán dr. ügyész vádbeszéde megkezdése előtt bejelentette, hogy Pethő Károly harmadrendű vádlott ellen elejt a vádat, mert vele kapcsolatban nem lát fennforogni bűncselekményt. Az ügyészi bejelentésre az elnök azonnal meg is szüntette a további bűnvádi eljárást Pethő Károlyval szemben, aki erre el is hagyta a vádlottak padját.

Ezután az ügyész Pap Mihály ellen csak egyrendbeli büntetést emelt vádat, míg Muradin Mártonnal szemben is elejtette a vádnak Vigh Bélával kapcsolatos részét. A többi vádpontokat ugyanakkor fenntartotta. Az ügyész vádbeszéde elején az igazságszolgáltatás eszméi érdekében való hivatásáról szólott, arról az igazságszolgáltatásról, amelynek — mint mondotta — azt köszönhetjük, hogy rend és fegyelem uralkodik hazánkban. Rövid bevezetője után az elsőrendű vádlottal beszélt. Elmondta, hogy a felszabadulás után mint tisztességes magyar husiparos

tanukat jelentett be. Az ügyész szerint ez csak az ügy és a tárgyalás késleltetését vonná maga után, ezért ellenezte a bizonyítás-kiegészítést. A bíróság el is utasította az indítványt, majd felolvasták a perirátok között levő szakértői véleményeket. Ennek megtörténte után a bizonyítási eljárás be is fejeződött s Vitos Pál dr. elnök a vád képviselőjének adta át a szót.

mestert az a megfeszítettetés érte, hogy a bíróság meghívta tagjai sorába szakértőként s ugyanakkor személyével kapcsolatban ez a jelen árdírtási ügy pattant ki. Feltárta a vádbeszéd a pernek minden részletét, majd cáfolta a védelemnek a főtárgyalás során emelt kifogásait. Arra vonatkozólag, hogy a per tárgyalása folyamán a távollévő Vlád János személye is egyre előtérbe került, az ügyész ezt mondta: a közöttük lezajlott nézeteltéréseket ugyan nem ismerem, de azt látom, hogy a tényekben Vládnek nem volt szerepe. Ezután részletezte az elsőrendű vádlott elleni vádpontokat; majd a tettestársnak minősített Muradin Márton, Szász István, Papp Mihály és Demény Márton vádlottak cselekményeit vázolta. Végül megállapította, hogy nem nyomoruság és szegénység indította a vádlottakat tettük elkövetésére és ezért nem lát fennforogni enyhítő körülményeket. Szigoru büntetést kért az összes vádlottakkal szemben.

A védőbeszédék

A közel egy óráig tartó hatalmas vádbeszéd után Török Árpád védője, dr. Bartha Ignác mondotta el védőbeszédét. Mindenekelőtt azt vázolta, hogy a felelősségrevonás és a vád tárgyát képező cselekedet elkövetése óta eltelt évek miatt ma talán jóval súlyosabbnak tűnhetik fel védelem helyzete, mert a köz-

szükségleti cikkek terén mutatózó hiányok miatt ma nyomasztóbban hatnak a közvéleményre és általában mindenre a hasonló cselekmények. Ezért arra kéri mindenekelőtt a bíróságot, hogy a két évvel ezelőtti helyzetet mérlegelve bírálja el az ügyet.

Ezután az egyes vádpontokat sorolta

Több száz rovottmultu, foglalkozás nélküli és üzérkedő egyént vettek őrizetbe a kétnapos budapesti razzián

Megkezdődött a küzdelem a háborus élet parazitái ellen

BUDAPEST, május 13. A belügyminiszternek néhány nappal ezelőtt a háborus élet elsősködi ellen kiadott rendelete után a rendőri hatóságok már megkezdtek ellenőrzéseket. Az első nagyarányú razzia hétfőn és kedden zajlott le Budapesten. Az ellenőrzés során már eddig is több százra kerültek a rendőrségre. Az őrizetbevetettek legnagyobb részének nincs állandó foglalkozása, alkalmi üzletekből, kártyából és láncolásból él. A nagyarányú razzia részletes eredményét még nem hozták nyilvánosságra, de az eddigi megállapítások szerint az őrizetbevetettek közül igen sokat internálni fognak. A budapesti kétnapos razziáról az alábbiakban számolunk be:

Detektívcsoporthok átkutatták az egész fővárost

A kétnapos általános razziát többórás tanácskozás előzte meg. A rendőrség vezetői aprólékos körültekintéssel jelölték ki azokat a helyeket, ahol az ellenőrzést elsősorban is végre kell hajtani. Több detektívcsoporthot állítottak össze különböző megbízatásokkal. Az egyik csoport a munkatábor elől bujkálókat, vagy az onnan megszökötteket kutatta. A másik csoport a kávéházakat látogatta végig és összeszedte a kártyázó, naplopó és láncoló foglalkozásnékülieket. A harmadik csoport a tömegszállításokat ellenőrizte, ahova előszeretettel húzódnak be a rovottmultuak, fővárosból kitalítottak és a külföldről beszivárgott zsidók.

Rendőrkreztre kerültek az alvilág hírességei

Az alaposan kidolgozott terv alapján, több száz rendőr detektívek vezetésével szinte egy időben szállta meg a főváros különböző pontjait és gyűrűbe zárták a körzetben tartózkodókat. Ötven detektív és rendőr szállott ki

a Kőbánya és Ferencváros melléktácainak ismertebb alvilági gyülekezőhelyeire. Itt 23 férfit és 24 nőt fogtak el. Valamennyiőről megállapították, hogy rovottmultuak. Ebben a gyűrűben került kézre az európai hírhedségi zsebmetsző, a „Zsidó Férj”, továbbá a „Vörös Lala”, az áldetektív, a „Nikotin Bözske” veszedelmes tolvaj és „Szép Frici”, az alvilági nők ugyancsak hírhedt lovagja.

A kávéházakat és klubokat ellenőrzők csoportja a köruti és dunaparti kávéházak kártyaszobáit látogatta végig. A Bristol nagy-

szálló egyik szobájában tetten is értek egy társaságot, amely nagy pénzben hazárdjátékokat játszott. Az őrizetbevetettek vallomása szerint egy-egy nagyobb játék során 10—20 ezer pengő is gazdát cserélt itt egyetlen éjszakán.

A délutáni Duna-korzó egyszerre több oldalról szintén váratlanul lepték el a detektívek, olyan szoros gyűrűt vonva, hogy abból senki sem menekülhetett. Akinék nem volt rendben az igazoló irata, vagy gyanús volt,

Egyetem Mozgóban

csütörtökön, pénteken, szombaton és vasárnap délelőtt 11 órakor:

Eladó birtok

Főszerepekben:

Páger Antal
és
Szeleczy Zita.

fel és mindegyiket igyekezett megvilágitani védelem szempontjából. Felmentő, vagy legrosszabb esetben enyhe ítéletet kért.

Bartha Ignác dr. védőbeszéde után Monduk Béla dr., Muradin Márton védőügyvédje mondotta el beszédét, aki szintén felmentést kért.

Végül a Papp Mihály védelmében felszólaló Baróthy István dr. ügyvéd is védelem felmentését kérte.

Az utolsó szó jogán

A vád és védőbeszédék elhangzása után Vitos Pál dr. elnök felszólítására a vádlottak szölkak még az utolsó szó jogán. Török Árpád megismételte röviden régebbi vallomását, mely szerint Vlád János miatt került a vádlottak padjára. Kijelentette, hogy a város fogyasztó közönységét sohasem akarta megkárosítani. A többi vádlottak is ártatlanságukat hangsúlyozták.

Az uzsorabíróság ezután rövid ideig tartó tanácskozássra vonult vissza, majd az elnök bejelentette, hogy az ítéletet ma, csütörtökön délután 6 órakor hirdeti ki.

azt beszállították a főkapitányságra.

A nagyarányú razzián őrizetbevetettek személyi adatainak tisztázása még tart. Az őrizetbevetettek közül soknak semmiféle igazoló irata nincs. Valószínűleg azzal, hogy irataikat eltüntették, régebbi és nagyobb büntöl igyekeztek szabadulni. Az előállítottak közül többekre internálás, munkaszolgálat, vagy hosszabb szabadságvesztés vár. Egyébként a fővárosban rövidesen megkezdik a magánlakások ellenőrzését is. Hír szerint a háborus elsősködi ellenőrzését a vidéki városokban és községekben is megkezdik.

A SZÓFIAI MAGYAR KÖVET LÁTOGATÁST TETT MACEDÓNIÁBAN

Szófiából jelenti az MTI: Jungerth-Arnóthy Mihály szófiai magyar királyi követ felesége társaságában visszaérkezett Szófiába egyhetes macedóniai körutjáról, amelynek során meglátogatta az ország rész nagyobb városait és turisztikai gócpontjait.

SZAKOSZTÁLYT ALAKITANAK ERDÉLY KISÁLLATTENYESZTŐI. Az EMGE felhívja a baromfi- és házinyultevésztes iránt érdeklődő gazdák figyelmét arra, hogy az egyesület a kisállattenyésztés népszerűsítése, terjesztése és szakszerű irányítása érdekében kisállattenyésztő szakosztályt alakít. A szakosztály alakuló gyűlése május 15-én délután fél 5 órakor lesz az egyesület kolozsvári székházában, melyre az érdeklődő gazdákat meghívja.

1943 május 13-án este 7 órakor a Mátyás Király Diákházban

Böszörményi Nagy Béla zongoraestje!

Műsoron: BACH, BEETHOVEN, WAGNER, DEBUSSY és BARTÓK. Jegyelővétel az IBUSZ MENETJEGY IRODÁNÁL.

HIREK

A téli csata magyar hősei

A nagy téli csata legelkeseredettebb ütközete 1943 január 16-án zajlott le Mariki községnél. Ebben különösen kitűntette magát Forró Ferenc tartalékos hadnagy és Simon Lajos főhadnagy, mindketten ugyanannak a gyalogezrednek tisztjei.

Forró hadnagy zászlóaljának balszárnyán védelmezte szakaszával a községet, amikor az ellenség roppant túlerővel megrohanta honvédeinket. Forró hadnagy nyomában szakasza élére állott s lendületes támadással vetette vissza a bolsevistákat. Harc közben azonban súlyosan megsebesült. Önfeláldozó hősiességére jellemző, hogy szakaszát még sebesülten is igen eredményesen irányította további harcban. Utóbb az ellenség újabb támadásai miatt vissza kellett vonnia szakaszát s ennek végrehajtása közben súlyos sebesülésével saját szakasza, valamint az ellenség közé került. Honvédek közül ketten bázorás nélkül visszarohtak parancsnokukért s már vitték is magukkal. Az ellenség, látván a sebesült tiszt megmentésén fáradozó honvédeket, pusztító tüzet zúdított rájuk, melyben a két önfeláldozó honvéd is megsebesült. A hősielkü Forró hadnagy ekkor — nehogy megmentői is életükkel fizessenek önfeláldozásukért — rájuk parancsolt, hogy tegyék őt le, hagyják sorsára s térjenek vissza a védőállásba. Amikor honvédek a súlyos tűzben is vonakodtak ettől, a legerélyesebb hangon kényszerítette őket parancsa teljesítésére s így maga utóbb a két vonal között lehelte ki magasztosan hősiességét.

Századparancsnoka, Simon Lajos főhadnagy ugyanebben a harcban hasonló rendkívüli bátorsággal küzdött. Százada élén több nagyerőjű ellenséges támadást vert vissza, bár napok óta súlyos beteg volt már. Forró hadnagy vakmerő ellentámadásai után a nyomozó túlerőben levő ellenségnek sikerült a Simon-század megmaradt részeit átkarolni, de a század, a betegsége miatt alig visszavonuló főhadnagy vezetésével teljesen nyílt terepen, negyvenfokos hidegben, éjjel és nappal, körömszakadtáig védte állásait. Simon főhadnagy vitéz magatartásával lehetővé tette, hogy a zászlóalj a sokszoros túlerővel szemben is mindaddig védelmezze a rá bízott területet, amíg a többi erők elvonulásának biztosítása végett erre szükség volt. Csak a visszavonuló parancs megérkezése után írta le állásait Simon főhadnagy s engedte magát embereivel bátravitetni.

NAGYVÁRADON TARTJA KÖZGYŰLÉSÉT AZ ORSZÁGOS REFORMÁTUS TANÁREGYESÜLET. Nagyváradról jelentik: Az Országos Református Tanáregyesület ezévi közgyűlését Nagyváradon rendezte június 6-án. A közgyűlésen az ország egész területéről összegyűlnek a református középiskolai tanárok. Számuk többszáz lesz. A gyűlés előkészítésére Nagyváradon rendezőbizottságot alakítottak.

TANÁRI KINEVEZÉS. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Mertz Margit okl. középiskolai tanárt és gazdasági szaktanárt a szarmárnémeti állami kereskedelmi középiskolához állami középiskolai helyettes tanárrá kinevezte.

Megállapították a tej, tejtermékek és a tojás legmagasabb árát

BUDAPEST, május 13. (MTI.) A közellátásügyi miniszter megállapította a 7 szálalékos lugkőoldat és az egységes szappanfőző szer, a befőldön előállított cink, gál, és ecet, a tej és tejtermékek, a friss tyuktojás és a fürdőüzemek jegyeinek legmagasabb árát. Az erre vonatkozó rendeletek a Budapesti Közlöny csütörtöki számában jelentek meg.

RENDŐRTISZTNEK ÖLTÖZÖTT A VESZÉDELMEK SZÉLHÁMOS. Kecskemétről jelentik: A kecskeméti törvényszék rögtönítelő bírósága most tárgyalta Gardenecker János volt erdőgondnok ügyét aki ézev márciusában rendőrtiszt egyenruhába öltözve, 1500 pengőt csalt ki egy kecskeméti asszonytól és annak apósától azzal, hogy kiszabadítja vizsgálati fogáságban levő férjét. Ezenkívül az elsőítítés ideje alatt felkeresett egy MÁV tisztviselőt is, akinél „házkutatást” rendezett. Élelmiszert és más értékeket vitt el. Eljárás indult bűnrészesség miatt Ragus Ferenc gépkocsivezető és Huszarik Károly cséplőgéptulajdonos ellen is. A közel hat óra hosszat tartó tárgyalás után a rögtönítelő bíróság az ügyet a rendes bírósághoz tette át.

Tavasszal

van az ideje a szokásos tisztogató kurának. A Darmor hashajtót milliók használják, mert hatása kitűnő. Használat után az ember mintha új születne. Használja, mert Önnek is segíti!

DARMOR

FIATALKORUAK MUNKASZOLGALATI KÖTELEZTETTSÉGE UKRAJNÁBAN. Rovnóból jelentik: Az ukrán lapok felszólítást közölnek az ukrán ifjúsághoz, hogy az ukrán birodalmi biztonságban bevezetett munkaszolgálati kötelezettséget készséggel teljesítsék. Ez a munkaszolgálati kötelezettség Ukrajna lakosságának számára teljesen új dolgot jelent. Megismerteti az ukrán ifjúságot a munka époszával, amint az Németországban érvényesül. Megtanítja az ifjakat a szervezett munka megbecsülésére és besorozza őket a most alakuló európai közösség munkafrontjába. Az ezen frontban való közreműködésre szóló felhívás az 1925—1937. évfolyambeli ukrán ifjúsághoz szól. A munkaszolgálati kötelezettség kiterjed a fiúkra és a leányokra. Egyéges tömbbe fogják őket és táboraikban a munka új törvényei szerint képezik ki. (BÉ)

Motorkerékpárszerencsétlenség áldozata lett Bánffy Ádám báró

KOLOZSVÁR, május 13. Rövid telefonjelentés közli, hogy Bánffy Ádám báró motorkerékpárszerencsétlenség áldozata lett. Bánffy Ádám báró Orosházán katonai szolgálatot teljesített. Orosháza közelében érte a szerencsétlenség. Motorkerékpárja felborult és a baleset következtében Bánffy Ádám báró életét veszítette. Halálát kiterjedt és előkelő rokonság gyászolja.

DÁNIÁBAN KORLÁTOZZÁK A BANKFIÓKOK LÉTESÍTÉSÉT. Kopenhágából jelentik: Pénzügyi körökben származó értesülés szerint azon rendszabályok keretében, amelyekkel az úgynevezett nem foglalkoztatott pénzeket akarják továbbra megkötni, várható a pénzügyminiszternek tilalma bankfiókok felállítására olyan helyiségekben, ahol ezekre nincs feltétlenül szükség. Ezt a tervet első lépésnek tekintik a beruházás sokszor követelt ellenőrzésének útján.

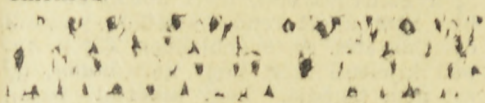
DR. KULTSÁR ISTVÁN A BALATONI INTÉZŐ BIZOTTSÁG ELNÖKE. Budapestről jelentik: A belügyminiszter előterjesztésére dr. Kultsár Istvánt a vallás és közoktatásügyi minisztérium miniszteri osztályfőnökét a Magyar Királyi Balatoni Intéző Bizottság elnökévé hat évre kinevezték.

MONSTRE BÜNPERT TÁRGYALT A NAGYVÁRADAI TÖRVÉNYSZÉK. Nagyváradról jelentik: A nagyváradai törvényszék szerdán késő este hirdetett ítéletet abban a monstre bűnpertben, amelynek 26 cigány vádlottja volt. A cigányokat decemberben fogta el a csendőrség. A cigányok 94 bűntudatos lopást követtek el Nagyváradon és a környező falvakban. Úgyiszlám valamennyi vádalkönyvéki falut végigfosztottak. A törvényszék Lakatos Károlyt, Hendre Tivadart, Lakatos Karácsonyt, Lakatos Tivadart, Horvát Gusztávot 4—4 esztendei fegyházra, Lakatos Sándort 2 évi fegyházra, Lakatos Mihályt négyhónapi börtönre, Horvát Döményt nyolc hónapi börtönre ítélte el. Ítéletszerűen elkövetett betörés és lopás bűntette miatt. Orgazdaság miatt elítélte a törvényszék Faragó Mihályt négyhónapi börtönre, Horvát Péternét, Demjén Herminát és Semjén Ernőt 8—8 havi börtönre folytatlagosan elkövetett orgazdaság bűntette címén. Kementát Sándor váradlesi bíró folytatlagosan elkövetett orgazdaság bűntette miatt egyévi börtönre, a bíró vadházastársát, Rozsnyai Máriát ugyanazért a bűncselekményért, mint bűntársát, egyhónapi fegyházra ítélte. Az orgazdasággal vádoltak hat társát tulajdon elleni kihágás címén 40—40 napi fegyházbüntetésre ítélte a törvényszék, míg két vádlottat felmentett az orgazdaság vádjáról.

KASZAP ISTVÁN-EMLEKEST A DIÁKHÁZBAN. Az Egyetemi Mária Kongregáció jövő szerdán, május 19-én este 7 órai kezdettel magasszínvonalú ünnepi estet rendez a Mátyás Király Diákház hangversenytérképében. Az ünnepi est keretében P. Endrődy László, Kaszap István életrajzírója mond megemlékezést a győzelmes életű magyar diákifjúról. A műsor karénekeit a kolozsvári Állami Tanítóképzők egyesített 140 tagú vegyeskara éneklő Nagy István karnagy vezényletével. Almaj Béla vezérkar alezredese, az egyetemi ifjúság kedvelt előadója, bevezető beszédet mond. Pusztai Sándor költő, a Rádió országosan ismert bemondója verseiből szaval. Végül Sándor hegedűművész hegedűszámokkal szerepel. A nagy érdeklődéssel várt emlékeztető a takarékoskasság hazafias kötelességére való hivatkozással, külön névre szóló meghívókat nem küldenek szét. A jegyek elővételben kaphatók az Ibusz jegyirodában és a Korda könyvkereskedésben 1-től 4 pengőig.

Figyelem! Csak az Ellenzék hírdetési eredményesei.

EGYHÁZKÖZSÉGI KÖZGYŰLÉS AZ UNITÁRIUSOKNÁL. A kolozsvári unitárius egyházközség évi rendes közgyűlését folyó hó 16-án, vasárnap délelőtt 11 órakor tartja meg a Berde Mózes-utcai unitárius elemi iskola helyiségében. E közgyűlésre — amelynek tárgyai a lelkes évi jelentésén kívül a multévi számadás és jelenévi költségvetés előterjesztése s a három évet töltött keblitanácsosok helyének betöltése — az egyházközségnek minden rendes tagját ezuton is meghívja az elnökség.

VISZONTELADÁS CÉLJÁBÓL CSAK KIJELOLT KERESKEDŐK VÁSÁROLHATNAK TOJÁST

BUDAPEST, május 13. (MTI.) A közellátásügyi miniszter rendeletet adott ki, amely kimondja, hogy tojást viszonzateladás céljából május 15-től akár a maga, akár pedig megbízottja számára csak az a kereskedő vásárolhat és gyűjthet, akinek a közellátásügyi miniszter a kereskedelem és közlekedésügyi miniszterrel egyetértve erre külön megbízást adott.

GUMIKÉSZÍTÉSRE HASZNÁLJÁK FEL A GABONASZESZT AZ USA-BAN. Lisszabonból jelentik: A washingtoni haditermelési hivatal a nyersanyaghiányra való tekintettel elhatározta, hogy a gumitermelésben erősebb mértékben használják fel a jövőben a gabonaszest. Ennek értelmében egy közelmúltban fogantatott döntés alapján főleg a középnyugaton levő gabonaszestgyárakat vonják be a gumitermelésbe. A szesziződék ilyenirányú átalakítását már meg is kezdték. Washingtoni körök véleménye szerint ez a rendszabály sem fogja közelebb vinni a megóráshoz a kacsukproblémát, sőt William Jeffers bejelentette, hogy 1944 közepén a gumitermelés komoly mérvű csökkenésével lehet számolni.

NEM LESZNEK JUTÁNYOS TAVASZI KIÁRUSÍTÁSOK AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK ÁRUHÁZAIBAN. Genfből jelentik: Az „Evening Standard” newyorki levelezője arról számol be lapjának, hogy Cleveland három legnagyobb áruháza bejelentette, miszerint szakitának a 22 éves hagyománnyal és ezalkalommal nem rendezik meg a jutányos tavaszi kiárusítást. Más városok sok üzlete hirdetés közölnek a lapokban, amelyekben arra kéri üzletfeleiket, hogy csupán azt vásárolják meg, amire feltétlenül szükségük van. Ez még a mult esztendőben is elképzelhetetlen volt. Hasonló szükségesség mutatkozik az élelmiszerekben és a szén és kőolaj termelésében. (BÉ.)

CSAK A PIACON, VAGY A VÁSÁRCSARNOKBAN SZABAD TOJÁST ÁRULNI. A közellátásügyi minisztérium 102100—943. sz. rendeletének 6. §-a megtiltja a tojásnak házalás útján való forgalomba hozatalát. Ezért Kolozsvár polgármestere a város területén a tojással való házalást tiltja és elrendeli, hogy minden mennyiségű tojást, amit termelők behoznak, vagy a piacon, vagy a vásárcsarnokban hozzanak forgalomba, vagy a vásárfelügyelőségnek adjanak át. A házalással forgalomba hozott tojást elkobozzák.

Több terrorszervezet leleplezése várható Szófiában

Szófiából jelenti az MTI: Egész Szófiában továbbra is a Jankiev — a bolgár légierők műszerése — ellen elkövetett merénylet és a merénylők elfogása a legfőbb beszéd tárgy. A rendőrség továbbra sem közöl részleteket, nehogy esetleg a további vizsgálat sikerét befolyásolja, annyit azonban máris meg lehet állapítani, hogy nem a most elfogott merénylők voltak Lukov volt hadügyminiszter, Jancsev képviselőnek és Pantev volt rendőrfőnöknek a gyilkosai. A merénylők elfogásával csak egy bizonyos terrorcsoportot sikerült leleplezni. Kétségtelen, hogy Bulgáriában még több hasonló terrorcso-

port működik és a nyomozás épp azon fáradozik, hogy a köztük fennálló kapcsolatokat megtalálja és az állam elleneségeit végleg ártalmatlanná tegye. Ugy látszik, hogy a most elfogottak egyszerű végrehajtók voltak, akik a terrorcsoportban nem foglaltak el magasabb helyet. Beismerő vallomásuk nyomán máris sikerült a rendőrségnek újabb nyomokat találnia, amelyeken haladva, három nő és férfi büntársat letartóztattak. A merénylők letartóztatása és a nyomozás eredménye iránt egész Bulgáriában nagy az érdeklődés. Azoknak, akik segítettek a merénylők elfogásában, jutalmat küldtek.

ÖRVÖSSY GÉZA HALÁLA. A kolozsvári Nemzeti Színháznak súlyos gyászja van. Szerdán délelőtt tragikus hirtelenséggel meghalt Örvössy Géza, a színház főügyelője. Örvössy Géza néhány nappal ezelőtt lakásán elesett és azóta gyengélkedett. Állandóan belső fájdalmakról panaszkodott és szerdán reggel elhatározta, hogy alapos klinikai vizsgálatnak veti alá magát. Kora reggel bement a színházhoz, elbeszélgetett kollégáival, majd azzal bucsuzott el feleségétől, Ö. Benes Ilonától, hogy az orvosi vizsgálat után azonnal hazamegy. Délután fél kettőkor érkezett a színházhoz a megdöbbentő hír, hogy Örvössy Géza orvosi vizsgálat közben gyomorférgészt kapott, majd szívbénulás következtében meghalt. Örvössy Géza színes pályafutását több mint harminc esztendővel ezelőtt a kolozsvári Nemzeti Színháznál kezdte. Elsőrendű operettbonviván volt, akit a budapesti Királyi Színház szerződtetett. Budapesti sikerei után az idegen uralom alatt ismét visszatért Erdélybe. Ekkor már keveset játszott, hanem mint ügyelő állott szívről-lelékkel a színház szolgálatába. Páratlan munkabírásiért és lelkiismeretességéért általános megbecsülést szerzett. Halálát felesége, Benes Ilonán és két gyermekén kívül őszintén gyászolja összes kollégái és az egész kolozsvári társadalom. Pénteken kísérik utolsó útjára.

A HORVÁT ÁLLAMI BANKOT RÉSZVÉNYTÁRSASÁGGÁ ALAKITJÁK ÁT. Zágrábról jelentik: Törvényrendelet útján a horvát állami bankot részvénytársasággá változtatták, amelynek alaptőkéje 300 millió kunát tesz ki. A bank elnöke közvetlenül a poglavnik alá van rendelve.

PÁLÓCZY HORVÁTH LAJOS ÚJ VERSKÖTETE. Pálóczy Horváth Lajos „Népünk dalai” című népszerűtű össze-foglalt könyve új kiadásban jelenik meg a tavaszi könyvpiacra. Az első kiadás alkalmából a legkiválóbb zeneesztétikusaink valamennyien egyetértettek abban, hogy ez a könyv uttóró munka, mert lehetővé teszi, hogy a magyar közönség széles rétegei az eddigi ilyen vonatkozású, de tisztán tudományos célú kutatások eredményeit megismerje. Más nagy értéke a könyvnek, hogy az első összefoglaló munka ezen a téren. Gazdag példatárával mindent bemutat, amit a magyar népzeneről tudnunk kell. Foglalkozik a keleti rokonnépek népdalaival, az egyházi zene hatásával, a régi nemes szerzemények maradványaival, a szomszédos népek zenéjének kölcsönhatásával, a cigányzenéléssel és a népies műdalokkal. stb. A könyvet a Turul adja ki május közepén.

AZ ERDÉLYI MUZEUM-EGYESÜLET Orvostudományi Szakosztálya folyó hó 13-án, csütörtökön délután 6 órakor az Új klinika (Mikó-u. 4.) előadótermében tudományos szakülést tart. Üléselnök dr. Putnoky Gyula. Tárgysorozat: Bemutató: dr. Jóna István (belgyógy. diagn. klin.): Ritka vese-esetek. Előadások: dr. Armentano Lajos és dr. vitéz Kibédi Varga Lajos: Adatok a constitutionális icterus haemolyticus pathogenesiséhez és terapiájához, dr. Géher Ferenc (belgyógy. diagn. klin.): A máj elégtelenségek nicotinsav-amid kezelése és dr. vitéz Kibédi Varga Lajos: Vena cava caudalis veleszületett hiánya. Az érdeklődő orvosokat és orvostanhallgatókat az Elnökség tisztelettel meghívja.

Nyiredy és Orbán

ruha íruháza,

Wesselényi Miklós-u. 13. sz.

PARAJDI INCZE LAJOS:

Marosvásárhely, a székelység élő erőinek városa

A székelység főváros országos hírnevét az iskolák és könyvtárak városaként él a köztudatban. Mindenütt tudják róla, hogy egy-magának több iskolája van, mint környékének együttvéve. Római katolikus főgimnázium, református kollégium, állami leányiskola, két felekezeti leányiskola, polgári fiú- és leányiskola, kereskedelmi fiú- és leányiskola munkálkodik szorgalmasan az új magyar nemzedék szellemi és testi képzésén. A Csaba királyfirol elnevezett székelységi hadapródióskola mellett egy gépipari középiskola és több tanonciskola gondoskodik a szakirányú oktatásról és nevelésről.

Most épül egy jól megalapozott közép-foku gazdasági iskola, vegyikísérleti állomással és minden szükséges berendezéssel felszerelve, ami a székelységi gazdasági szakirányú oktatásában és előmenetelében hasznos.

A város nevezetességét emlegetett Köz-művelődési Házban városi zeneiskola működik; a városi festőiskola is dicséretes eredménnyel dolgozik. A városi képtárban híres vásznak vannak.

Az iskolák és műgyűjtemények mellett főként a könyvtárak tartoznak a város büszkeségei közé.

A városi könyvtárnak hatvanezerrel is több kötet van. A világhírű Teleki-könyvtár hosszú ideig könyvgyűjteménynek számított, most azonban fel-éled, közkönyvtárrá alakul, támasztéka és háttéré lesz a magyar tudományos életnek.

A református kollégium könyvtárának is értékes nyomtatványai és becses könyvei vannak. Kivülük a marosvásárhelyi kasszinó, a Magyar Iparos Egyesületnek, a Székelyföldi Iparmúzeumnak és az Olasz Kulturintézetnek van jelentős állománya könyvtára. A város könyvtárának és olvasóközpontjának számbavételével tekintettel kell lennünk arra a körülményre is, hogy majdnem minden könyvesbolt-nak saját kölcsönkönyvtára van.

Aki közelebbről ismeri a várost, nem téveszti szem elől, hogy nem a társadalmi intézmények és szervezkedési keretek fejezik ki hűségesen a legnagyobb székelységi város nemzetpolitikai értékét;

ezen csupán lehetőséget nyújtanak az erősöntudatu polgárváros céltudatos törekvéseinek és félreterelhetetlen tettvágyának könnyebb érvényesülésére.

Ebben a városban a társadalmi alkotóerők kiérezhető jelenléte a legnagyobb magyar biztatás.

Egy rövid visszapillantás elég nemzet-kisebbségi szomorúságunkra s világosan kitűnik, hogy a magyar életcélok helyes felismerése épített hullámtörő gátakat a csendben gyarapodó keresztény magyar társadalom elé. Abban az időben tanulta meg a magyarság, hogyan lehet számvetéssel, kitartással, türelemmel, hosszas fáradozással, feltűnés nélkül

kicsiből nagyot építeni.

A megszállás idején például viszonylag kevés főiskolai hallgató volt Marosvásárhelyen. Azoknak is csak egy része volt anyagiakban annyira megalapozott polgárcsaládból való, hogy nem kellett tanulmányai mellett dolgoznia.

A többség irodába járt, középiskolás magántanulókkal vesződött, nyelvekre oktatott, vagy gyári segédmunkásnak szegődött, úgy kereste meg a beíratkozáshoz, alapviasszához, szigorlathoz szükséges összegeket.

De a leleményes ember segít magán. A városi polgárság aggódó szeretettel figyelte az egyetemen küzdő magyar ifjúságban a vezetőrétegünk utánpótlását. Segítette, ahol tudta. A főiskolás ifjúság ugynevezett diákbálokat rendezett, amikor az idegen megszállás önkényes hatóságai nem tiltották meg s ezeken a diákbálokon az egyetemi ifjúság olyan csinos összegeket „táncolt össze” magának, hogy abból nemcsak kisegítette szegényebb sorsú és érdemes társait a pénzváróba, de még ma is jelentős tökélet őriz belőle letétben az egyik kis mozgalmi jellegű pénzintézetben, az „Egyetértésben”.

Ha már itt vagyunk, beszéljünk róla. A szó igazi értelmében fillérekből lett. Néhány gyengefeszítésű ifjú értelmiségi ember heti kötöttbetét alakjában szerzett üzletrészeket magának. Tisztviselői a szent megszállottság küldetésűdátával, inkább magyar becsületből és fájdalom-ból végezték a szervezés, ügykezelés és fejlesztés körültekintő munkáját, mint fizetésért. Helviség is többnyire az egyházak jóvoltából, ifjúsági egyesületek „szék-

házában” akadt számára. De hivatását a legzordabb körülmények között is teljesítette, mert

amikor az idegen adóvégrehajtó megjelent a magyar kisiparosnál és kiskereskedőnél s lefoglalta szerszámaikat és árukészletét, az „Egyetértés” parányi hitelszövetkezet tüstént folyósította a valamekkora összegecske gyorssegélyt, ami által egy magyar kisiparos, vagy kiskereskedő megmenekült a könyörtelen végrehajtástól,

tovább is dolgozhatott, biztosíthatta a fedeleit családjá fejé fölött s kenyeret adhattott gyermekei kezébe.

A felszabaduláskor az „Egyetértés” elvesztette ezt a hivatását. Egy lett a pénzintézetek sorában. Az államhatalom ma nem ellenségesen, hanem segítőkész-dékkal nyúl a kisember felé, különösen az önállóságra törekvő és létbiztonságában gyarapodó kisiparos és kiskereskedő felé. Az „Egyetértés” azonban most sem adta fel régi, kipróbált alapelveit:

ma sem üzletszerűen folytatja működését, nem a kamatszámítás a legfontosabb művelet nála, hanem a keresztény emberbaráti gondolkodás, a magyar társadalomépítés, kisemberek támogatása, vállalkozó szellemű, dolgozni akaró, képzett magyar emberek önállósághoz segítése.

E vezetőgondolat következetes alkalmazása mellett a múlt évben kerekén négyszázezer pengőt helyezett ki. Egy kis jóindulattal el lehetne mondani, hogy helyi viszonylatban és védekező irányban ezzel meg is van oldva a magyar kisemberek hatékony támogatása. A magyar kisiparosnak, kiskereskedőnek és vállalkozónak a tönkrejutás előtt van ahova bizalommal és reménnyel mehet segítségért. Am ennél talán még szükségesebb volna egy mozgókönyv, gyorsmunkájú, nemzetpolitikai célú, országos szervezetű

Vitéz Jány Gusztáv vezérezredes köszönetet mondott a Vörös Kereszt munkájáért

BUDAPEST, május 13. (MOT.) Vitéz Jány Gusztáv vezérezredes, a most hazatért 2. honvédhadsereg parancsnoka, kedden délután látogatást tett a Magyar Vörös Kereszt központi székházában, hogy előszóval is kifejezésre juttassa a maga és a 2. hadsereg elismerését és háláját a Vörös Kereszt áldásos munkájáért. A Vörös Kereszt székházának kapujában küldöttség fogadta a hadseregarancsnokot, majd a székház nagyerőtermében vitéz Simon Elemér titkos tanácsos, a Vörös Kereszt országos elnöke köszöntötte a hadseregarancsnokot. Vitéz Jány Gusztáv válaszában elismerő szavakkal méltatta azt az áldásos munkát, amelyet a magyar Vörös Kereszt a harctéren küzdő katonákért folytatott és folytat.

Uszó repülőterek épülnek az Atlanti óceánon

Washingtonból jelenti a Bud. Tud.: A Pennsylvania Central Air Lines engedélyt kért a polgári légügyi hivataltól, hogy a háború befejezése után az Atlanti-tengeren uszó repülőtereket létesítsen. Ezek a repülőterek 1300

Irla: Herczeg Ferenc.

Rend.: Hamza D. Ákos.

Zene: Polgár Tibor.

Főszerepekben:

Karády Katalin, Szilassy László Rajczy Lajos, Baló Elmér, Nagy Ila, Déry Sári P. the Sándor, Grócs Zoltán, Szakács Zoltán, Somogyi Nusi, Makláry Zoltán és Berczy G. Z.

Vasárnap és ünnepnap d. e. 11-kor külön előadás számozott helyekkel.

A CORVINBAN: SZIRIUSZ

Minden előadáson bemutatjuk új színiát-kunkat. — Nagyhallók részére díjtalan f. j. hallgató, mely körü-ény a jegyváltáskor már bejelentendő — Előadások új kezdési ideje: 3, 5 és 7. 0 órákor. — Tel. 37—95.

pénzügyintézet, amely cselekvő irányban venné kézbe a magyar kisemberek erő-síttetésének ügyét, maga is tervet ké-szítena arról:

hol kell magyar kisiparosnak, kézmű-vesnek, kiskereskedőnek megteleped-nie, önállósulnia, gyarapodnia, iparos-és kereskedőcsaládok, sőt nemzetségek alapját megvetnie, hol kell magyar zsellérből és mezőgazdasági vándor-munkásból önálló kisgazdát nevelnünk. Ne az elég gyéren és bátortalanul kérel-mező ötlete, hanem egy áttekinthető ter-vesszerűséggel dolgozó, céltudatos irányítás következtetésére rajzolja meg az önálló-sítottak kirajzásának útját, megtelepedé-sének helyét.

Példás lelkiismeretességgel készítik itt a jövőt. Jellemző tünet, hogy

mindenkit számontartanak,

aki valaha magyar ígéretként jelentke-zett, akár szellemi, akár gyakorlati pá-lyán. A városnak van érzéke ahhoz, hogy egyaránt megbecsülje azokat, akik szep-lőtlenül magyar gondolkodással, tanító-szándékkal, kezűgyességgel, testi munká-val, művészettel végzik az uttörő mun-kát. Ez a megbecsülés és mindenki szá-montartása még a közeli múlt jótékony-

hatású eredménye: akkor kikerülhetetle-nül, kikerülhetetlenül szükségünk volt mindenkire, ma áldásos, ha mindenkire számítunk, senkit ki nem zárunk, amikor pedig erőcsoporthoz és felfogási rendsze-rek éppen kizárással, derék magyar em-berek elejtésével szeretnénk más vilá-got berendezni magunknak.

Minden magyar életkérdés fokozottan foglalkoztatja a marosvásárhelyi szellemi embereket, első sorban a fiatalokat. Mint nyugtalan, feszülő vitorlák, úgy kifogják az idők szeléből azt, ami előbbrejutá-sunkhoz szükséges. A társadalmi erők nem sorvadnak, ellenkezőleg: erősödnek, gyarapodnak, szélesebb teret követelnek; a lelkek fogékonyabbak a sorskérdések iránt.

Mintegy két tucatnyi fiatal szellemi ember elhatározta, hogy baráti alapon laza szervezett szellemi munkaközös-séget hoz létre, amelyen belül megvit-atják az erdélyi magyar életkérdése-ket, egységes magyar álláspontot fog-lalnak el, magyar látásra szorítják a a közvéleményt, amelyet annyi más körülmény károsan befolyásol.

Antal István miniszter kihallgatáson fogadta a spanyol újságírókat

BUDAPEST, május 13. (MTI.) A Buda-pestben időző spanyol újságírókat szerdán délbén Antal István dr. m. kir. titkos ta-nácsos, nemzetvédelmi propagandami-niszter magánkihallgatáson fogadta és a spanyol vendégekkel elbeszélgetett a spa-nyolországi viszonyokról. Délbén vitéz Náray Antal nyugalmazott vezérőrnagy, a Magyar Távirati Iroda és a Magyar Rá-dió elnöke ebédet adott a spanyol újsá-gírók tiszteletére a Hungária-szállóban. Az ebéd után a külügyminisztérium sajtóosztá-lyának, valamint a Magyar Távirati Iro-dának és a Magyar Rádióknak vezető fér-fiai vettek részt. Csütörtökön Ullein-Re-viczky Antal rendkívüli követ és megha-talmazott miniszter, sajtófőnök vendége-ként a Bugaci-pusztára látogattak el a spanyol újságírók, akik péntekig marad-nak Magyarországon.

VÉGLEGESÍTETTÉK A MAROSVÁSÁR-HELYI IDEIGLENES KINEVEZETT VÁROSI TISZTVISELOKET. A belügymi-niszter Marosvásárhely sz. kir. város ideigle-nes hatályal kinevezett tisztviselői közül a következőket véglegesítette: Papp Károly dr. polgármesterhelyettes, dr. Hennel Ferenc fő-jegyőr, Vadady F. Károly, dr. Telegyi Már-ton, dr. Somogyi Magyar István, Pokorny Lőrinc tanácsnokokat, dr. Gálfalvy György tiszti főjegyzőt, dr. Görög Aladár és dr. Szász Károly I. o. aljegyzőket, dr. Albert Oskár árvászeki ülnöket, dr. Kiss Árpád aljegyzőt, dr. Mőck Vilmos, dr. Mánfal Jó-zsef, Kassay Endre és ifj. Balassy Rezső II. oszt. aljegyzőket, Udvarhelyi András és ifj. Veress Ferenc I. o. közig. fogalmazókat, Bré-da Béla II. o. közig. fogalmazót, Maetz Er-vin és Csiki Lajos műszaki tanácsosokat, Hor-váth László és Máthé Géza főmérnököket, Szilágyi Béla I. o. állatorvost, Török Vince vágoni igazgatót, Réthy Ferenc főpénztár-nokot, Nagy Béla pénztári ellenőrt, Bartha Béla I. o. pénztári tisztet, Gaál Ignác adó-hivatali főszámvérvőhelyettes, Bulyovszky Sándor és Kepes János adóhivatali ellenőrt, Jakab Árpád, Magyary Ferenc, Szakács Ist-ván, Orosz József és Pápay Mózes I. oszt. adóhivatali tisztet, Filep László, Zöldi Sándor, Hamza Andor és Bicsák Emil II. o. adóhivatali tisztet.

NÖGYÖGYÁSZATI MEGBETEGEDÉ-SEKNEL gyakran már egy kis pohár termé-szetes „Ferenc József” keserűvízzel is nagyon könnyű, lágy belkiürülés érhető el, ami igen sok esetben rendkívül jótékony hatással van a beteg szervekre. Kérdezze meg orvosát!

Tamási Áront a Magyar Tudományos Akadémia tagjává választják

BUDAPEST, május 13. A Magyar Tudományos Akadémia most kezdi meg szokásos évi nagygyűlését. Ekkor adják át az akadémiai díjakat, jutalmakat és vá-lasztják meg az új tagokat. Vojnovich Géza dr. főtitkár nyilatkozata szerint az Akadémia egyes osztályain 26 új tagot jelöltek. Tamási Áront az idén taggá vá-lasztják, Kodály Zoltánt pedig levelezőtaggá.

Tűzharc a szófiai rendőrök és három kommunista között

Szófiából jelenti a DNB: A bolgár rendőrfőnökség közli, hogy szer-dán délelőtt a szófiai rendőrség rátalált három elrejtőzött gonosztevőre. Lövöldözés támadt, amelynek során az egyik gonosztevőt agyonlőtték. A két másikat élve fogták el. Mind a három kommunista volt.

Varga József volt miniszter nyilatkozata a földgáz kutatásokról

Varga József volt miniszter a Magyaror-szág munkatársai előtt nyilatkozott az ásvány-olaj és földgáz feltárásiának fontosságáról a Gazdasági Tanács munkatársai előtt. A kutatási tervén eddig is figyelemreméltó ered-ményeket sikerült elérni — mondotta többek között a miniszter — és minden remény meg-

van arra, hogy az eredményeket gyarapítani lehet. A megnagyobbodott Magyarország földjén igenis van olaj és van gáz. A kutá-tásokat mindazonok a helyeken végezzük, ahol szakértővélemény szerint eredményeket lehet elérni.

A külpolitika hírei

A NÉMET TÁVIRATI IRODA úgy érte-sül, hogy nehéz német harcrepülőgépek hétfőn és kedden éjszaka támadásokat intéztek az algiri Dzsidszelli kikötő rakodóberendezései, valamint az ott horgonyzó ellenséges hajók ellen. A német repülőgépek siklórepüléssel igen kis magasságból dobták le nehéz bombáikat. A telitalálatok több hajón nagy tüzket, a rakpart berendezéseiben pedig súlyos pusztításokat okoztak.

TÖRÖKORSZÁGBAN a gyufa és az egyéb tüzszerszámok egyedárúsága idáig amerikai társaság kezében volt. A török kormány és az illető társaság között megállapodás jött létre, amelynek értelmében a társaság minden ingó és ingatlan vagyona június elsejétől kezdve a török állam tulajdonába megy át. Ettől az időponttól kezdve a gyufa és tüzszerszámok egyedárúsága az egyedárúság török vezérigazgatóságának az igazgatása alatt fog állni.

A BRIT HIRSZOLGALAT jelentése szerint Éden angol külügyminiszter az alsóházban közölte, hogy Északafrikában 3-4000 polihika internált szabadon bocsátottak. Még közel 300 francia és 2000 más nemzetiségű ember van gyűjtőtáborokban.

AZ ANGOLSZÁSZOK az elmúlt napokban 2-300 embert tartóztattak le, akiket tengegybarát magatartással vádolnak.

AZ ANGOL-AMERIKAI légierő ismét kórházhajókat támadott a Tunisz előtti vizeken. Az elmúlt nyolc nap alatt tízszer támadtak kórházhajók ellen.

A KEDDI német hadijelentés 159 ellenséges páncélos elpusztítását jelentette a keleti arcvonairól. Ez a szám közben 68-al növekedett. Az elpusztított gépek legnagyobb részét egészen új zivjert páncélosok voltak.

SCHMIDT PÁL dr. követ a német külügyi hivatal sajtóosztályának vezetője, a szlovák kormány meghívására több napig Szlovákiában tartózkodott. Kedden délelőtt Tiso dr. az állam elnöke fogadta.

A BASLER NAZIONAL ZEITUNG ankarai tudósítója azt írja, hogy Papen nagykövetnek Németországból való visszatérése óta megindult diplomáciai tevékenység igazolja Németország baráti érzelmét Törökország iránt. Papen a külügyminiszter, majd a köztársasági elnök előtt Hitler vezér és kancellár Törökország iránt táplált baráti érzelmét tolmácsolta.

LONDONI jelentés szerint ottani politikai körökben úgy tudják, hogy Roosevelt és Churchill találkozásánál az indiai és a csendestengeri helyzetet is megvitatják. Az onnan érkező hírek ugyanis egyáltalán nem megyugtatóak. Stilwell, a kínai amerikai erők parancsnoka nyugtalanító jelentést küldött.

A SPANYOL bűnügyi rendőrség hosszúságú keresés után tartóztatta Julian Es-saleret, a spanyol polgárháború idejének hírhedt kommunista vezetőjét, aki egy Barcelóna mellett fekvő községben, mint a bolsevista bizottság elnöke, 39 gyilkosságot követett el. Később más spanyol helységekből követett el bűncselekményeket.

MINT A BELGIUMI német katonai hatóságok közlik, a charleroi hadbíróság halálra ítélte 8 belga állampolgárt. A vádlottak titkos szövetség részéről fegyvert gyűjtöttek és a német megszállók ellen merényleteket szerveztek.

AZ OLASZ királyi helytartó a király és császár utasítására Ekrem Libobovat bizta meg az új kormány megalakításával. Libobova kormányelnök az albán fasiszta párt titkárát teendőit is ellátja. A kormány szerdán délután letette az esküt a királyi helytartó kezébe.

AZ OFI ismertette az 1943. évi április 15-ig francia területek ellen intézett angol-szász légitámadások mérlegét. Ezerint ez év január 1 és április 15 között francia területek légitámadások következtében meghalt 1046 francia, megsebesült 3035. 1942-ben meghalt 2585 francia, megsebesült 5648. 1941-ben a halottak száma 527, a sebesültekké 1504 volt azonkívül 1941-től máig a légitámadások következtében franciáktól lakott 23.000 ház dőlt össze.

BULGÁRIA és Németország között egyezményt írtak alá, melynek értelmében Bulgária a közeljövőben nagymennyiségű gyógyszert kap a birodalomtól. Ezt a mennyiséget a fertőző betegségek, a tifusz és vérhas elleni küzdelemben használják fel. Cserében Bulgária gyógynövényt és később meghatározandó időben és mennyiségben nyersanyagot szállít Németországnak.

TUNISZI jelentések szerint az angol-szászok máris megkezdtek szigorú megtorló intézkedéseiket a nacionalista elemek ellen. Sfaxban látszatper lefolytatása után 12 muzulmán kivégezték. Susától délre gyűjtőtábor létesítettek, amelyben már sok embert bezártak. Eddig minden tuniszi városban sorozatos letartóztatások voltak.

A PRÓHÍRDETÉSEK

Apróhirdetések díja szavanként 7 fillér, vastagabb szedéssel 14 fillér, a legkisebb hirdetés díja tíz szög 70 fillér. Állást keresők részére szavanként 4 fillér, vastagabb szedéssel 8 fillér. A legelősebb apróhirdetés állást keresők részére 40 fillér. Kezelési költség: Cím a kiadóban és jelzés hirdetések után 20 fillér. Kedvezményes árak nagyobb köteteknél. — Apróhirdetések előre fizetendők. Vidékről bélyegeken is beküldhetők.

VEGYES

ELVESZETT egy fekete simaszőrű nőténykutyát. Megtalálóját 30 pengő jutalmat kap. Cím Eötvös-utca 8. szám. 01527

MŰVIRÁGOK raktáron és rendelésre legelősebben beszerezhetők Dahlia művirág-szalomban, Horthy-ut 35. F 340

URAIM! Foszlott, piszkos nyakkendőket német szisztéma szerint gyűrhetetlenné téve, újja varázsolja a „Nyakkendő klirika”, Unió utca 12., földszint 5. F

ERDELYI Magánnyomozó Iroda felvilágosítást ad, nyomoz, informál, mindent a legdiszkréttebben elintézi. Bartha Miklós-utca 5. I. emelet. Telefon 17-38.

KÖLCSONZOK olcsón magyar ruhát, szmokingot, frakkot és egyéb alkalmi ruhákat. Bakó Gábor férfiszabó, Dávid Ferenc-utca 21. szám. F

KÖNYVELEST, kettős rendszerű, mérlegkészítéssel, levelezéssel, számviteli ismereteket, bevált módszerrel tanítok. Iskolásoknak, tisztviselőknek „Mérseklét díjazás” jellege alatt. 1305

PÉNZESTÁRS kerestetik butorasztales üzemhez. Cím a kiadóban. 01538

R. T. keretét keresünk átvételre. Telefon 27-29. 01548

ADÁS-VÉTEL

2-3 LAMPÁS, 110 Woltra is átkapcsolható rádiót megvételre keresek. Cím a kiadóban. G 118

BÉLYEGGYŰJTEMÉNYEKET, tömegbélveket, régi levélborítékokat bármilyen mennyiségben veszek. Könyvtárakért, egyes szépírói, szakkönyvekért és lexikonokért magas árat fizetek. Kovács könyvkereskedő, Szentegyház-utca 3. F 500

BUTOR, hálósobák, kombinált szobák, konyhák, kárpitozott butorok, szalonok kaphatók Foszto Sándor kárpitos, Szentegyház-utca 3. F

HASZNÁLT ruhákat, fehérneműket veszek és eladok. Hivatali házhoz megyek. Róth Davidné, Timár-utca 22. F

HASZNÁLT szőnyeg, képet veszek és eladok. „Unikum” művész képergetezős, Kossuth Lajos-utca 34. F

MAGAS ÁRÉRT veszek használt ruhákat. „Dorotheum”, Deák Ferenc-utca 32. F

HASZNÁLT butort veszek és eladok. Levelezőlaphívásra házhoz megyek. Lukács Ferenc, Dézma-utca 13. F 481

HAROMFŐKÖS kasztent megvételre keresek. Címeket „Kasztent” jellegre kiadók. G

ELADÓ sátor hajópaddal, pléh fedéllel, csatornával, bármilyen célra alkalmas. Jakab, Teleki Mihály-utca 2. 1520

KERESEK négy, vagy kétkerékű kézikocsit, Teleki M.-utca 7., Wolff. 1297

FELNYILO szalonok, egyszemélyes szalonok, rókamie olcsón kaphatók. Kádár-utca 6. Kárpitos. F 230

MINDENFÉLE használt butort veszek és eladok. Szabó, Kádár-utca 12. F 230

KÉT léőrös villanymotoromat kicserélném 3. vagy 3.5 léőrökre, különbözeten fizetem. F

KONYHABUTOROK, diófa kombinált szekrény, használt íróasztalok eladók. Kossuth Lajos-utca 32., asztalos. Ugyanott egy transzmisszió tengely eladó. F

JÖMENETELÜ fűszerüzlet családi okok miatt sürgősen átadók. Kajántói út 112. y284

JÓKARBAN levő harmóniumot keresek. Benedek Gyula, F. I. K. E., Hitler-tér 13. 1012

KOMBINÁLT szoba, diófűrnios eladó. — Asztalosműhely, Pap-utca 41. F

ANTI-K, két egyforma biedermeier szekrény eladó. Jókai-utca 13. szám. 01554

ZONGORAI, rövid, kereszthurost, vagy pianinót — vidékről is — megvételre keresek. Ajánlatokat Fehér, Deák Ferenc-utca 18. telefon 10-95. 1302

VALÓDI gyapjú széles futószőnyeg eladó. Megtekinthető 3-6 óráig Liszt Ferenc-utca 6. szám. 1298

URISZOBÁBA való íróasztal és más butor eladó. Cím megtudható Antik üzlet, Kossuth Lajos-utca 14. 1299

23 ÉVE fennálló, jóforgalmu fűszer vegyes üzlet egészségi okok miatt azonnal átadók. Bánffyhyunad, Keresztes. 1310

KANARI madár párjával eladó. Teljes felszereléssel. Cseréi út 29. 1313

EGY kisebb exenter prés és egy spritzaparatthoz való kompresszum, egészen új állapotban eladó. Cím a kiadóban. 01549

EGY üzletajtó, rollótokkal eladó. Kisfaludy utca 31. 1309

VESZÜNK használt butort, festményt, porcellánt, stb., levelezőlaphívásra házhoz megyünk. Szabó, Jókai-utca 13. szám. 01554

ZONGORA, bécsi gyártmány, jókarban levő, eladó. Simon, Király-utca 24. 1317

ELADÓ piros ebédlőbe való és összekötő perzsák, két besszarabiai szőnyeg, diszpárnák, kerek csipketerítő. Deák Ferenc-utca 48. I. 5. Reggel 10-ig. Délután 4-7 között. 1318

MOKEIT szelenterítő, filébetétes függöny, háromajtós ruhásszekrény, kis ebédlőasztal eladó. Munkácsy-utca 16., jobbra. (Állomás-nál.) F

ELADÓ horganylemez fürdőkád. Betegséggyógyító. Csak főgépész. 01545

KÖSZÉNSALAK ingyen kapható. Unió, Munkácsy-utca 32. F

HÁLÓSZOBÁ, ebédlőkredenc, ebédlőasztalok, szekrény, konyhaasztalok, íróasztalok, ágyak, ruhakapcsoló, szelön, ruhák; villanylámpa, könyvespolc, háttas divány, konyhakredenc, tükrök, szmoking, jégsekrety, álló fogas és többféle butorok és ruhák eladók. Benedek, Timár-utca 14. F

Részletfizetésre is kaphatók olajfestmények, esendéletek, hangulatos tájképek ismert festőművészekről, blonderkerettel. Képerkereskedő Munkácsy-u. 16. (állomásnál.)

ALKALMAZÁS

FODRASZNÓT teljes ellátással is felvesszünk. Madarász, Főter 2. G 119

FŐZŐ mindenest keres idősebb házaspár, bejárót, vagy bentlakót. Rendes fizetés, jó bánásmód. Szenczi Molnár-utca 16. 1286

OTI és adóügyekben jártas fiatal tisztviselőt felvesz a Gyufagyár. Németül tudók előnyben. 01550

CIPESZ, ágó és varrott munkásokat, tűző, ragasztó nőt felveszek állandó munkára. Fodor, Horthy-ut 94. F

FRANCIA munkásnőt, kézi és tanulólyant felvesz divatszalon. Cím a kiadóban. 01546

KÉZI LANYT, tanulókat fizetéssel felvesz Kepp szalon, Jókay-utca 25. 01539

AZONNALI belépésre keres konfekció szakmában jártas kereskedősegédet és nagymunkás szabósegédet Bartalis István, Egyetem utca 1. 01551

KERESEK egy elsőrangú nő, vagy férfi főkezelősegédet, Baloginé Horganyrudszat, Horthy Miklós-ut 25. 1312

FODRASZSEGÉDET, uri munkást felvesz Deési, Kriza-utca 28. 01544

ÁLLÁSTKERES

FÜSZERKERESKEDŐ segéd állást keres azonnalra. Cím a kiadóban. 01540

Férfikalapok tisztítását, formálását

és festését olcsón vállalom: BOCZ ANDOR, Wesselényi-ut 16. udvarban.

MÁJUS

13

Csütörtök

SZINHÁZ = MŰZI = RÁDIÓ

HÁROM A KISLÁNY. Ifjúsági előadás. Je. gyeket a pénztár nem árusít. Május 15-én, szombaton fél 7 órakor: PÁRISI EXPRESS. Bérletszűnet. Rendes helyárak.

MOZIK MŰSORA

ÁRPÁD: A CIGÁNY. CORVIN: SZIRIUSZ. Előadások új kezdési ideje 3, 5, 7, 10 és vasárnap d. e. 11 órakor. ERDELY: NÉGYLOVAS HINTÓ. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné. EGYETEM: ELADÓ BIRTOK. Vasárnap délelőtt 11 órakor: Eladó birtok. MÁTYÁS: GYAVASÁG. Előadások 3, 5, 7 és vasárnap délelőtt 11 órakor. RÁKÓCZI: EGY SZIV MEGALL.

RÁDIÓ

PÉNTEK, MÁJUS 14.

BUDAPEST I.: 5.40 Úzen az otthon. 6.40 Ébresztő, torna. 7 Hírek, közlemények, reggeli zene. 10 Hírek. 10.15 A „Budapest” honvéd örszolgálati zenekara. 11.10 Nemzetközi vízfélvezőszolgálat. 11.15 Da'művészetek. 11.40 A csecsemő lelkivilága. Orvosi előadás. 12 Harangszó, főhász, Himmusz. 12.10 Szókratész zene. 12.40 Hírek. 13.20 Időjelzés, vízállás-jelentés. 13.30 Honvédeink üzennek. 14 A légierők fuvozenekara. 14.30 Hírek, műsorismertetés, árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. 15.05 Délutáni muzsika. 15.30 Báb-színház. 15.55 Toronyi Aranka dalokat énekel. 16.20 Hírek német, román, szlovák és ruszin nyelven. 16.45 Időjelzés, hírek. 17 Rádiózenekar. 17.50 Sportközlemények. 18 Német hallgatóinknak. 18.20 Magyar ének — magyar lélek. 18.50 Hírek. 19 Szókratész zene. 19.15 Legkedvesebb verseim. Elmondia Sennyei Vera. 19.30 Nagy mesterek — örök művek. 20.40 Ignác Rózsa elbeszélése. 21 Részletek a „Nagy kaland” című operettből. 21.40 Hírek. 22.10 Melles Béla-zenekar. 23.10 Dalok. 23.45 Hírek.

Misángyi Ottó dr.:

A testnevelés ma nemzetvédelem!

Harminehat olimpiai bajnokságot nyert a magyar nemze., amelynek minden 333-ik férfi és 666-ik nő tagja sportol

KOLOZSVÁR. Szerdán délután előadást tartott a rádióban dr. Misángyi Ottó, az Országos Sport Központ vezetője a testnevelés nemzetvédelmi jelentőségéről.

A magyar sport vezérének beszéde igen érdekesen jellemzi az ország sportviszonyait. Mindenekelőtt azt állapította meg az OSK vezetője, hogy a testnevelésnek ma fokozott jelentősége van.

A testnevelésnek egyik ága a sport, amely versenyek rendezésében és versenyszerű küzdelemben nyilvánul meg és amely nem egyéb, mint a testnevelés egyik megnyilvánulási módja.

A sportnak jellemző hatása tagadhatatlan. Ellenálló képessé, fegyelmzetté edzi a hiataltságot, növeli az öntudatot, a minden időben való felkészültséget és ezzel a nemzeti erőt. Ezért szokták ma a testnevelést a honvédelmi neveléssel egyrangúnak mondani és ezért van szoros kapcsolatban a testnevelés és a nemzetvédelem.

Az előadó ezután rátért a magyar sport jelentősebb sikereinek, de ugyanakkor hibáinak ismertetésére. Elmondotta, hogy a MAC (Magyar Atlétikai Club) volt az első magyar sportegyesület, amely 1875-ben Európában először rendezett bajnoki versenyt. Az olimpiai játékokon Nagymagyarország 13 világbajnokságot nyert, míg a Csonkamagyarország 23 olimpiai bajnokságot. Ausztria, Csehszlovákia és Románia kétharmad részét sem érték el együtt azoknak a sikereknek, amelyeket a magyar nemzet aratott.

Az eddig megnyert 36 olimpiai bajnokságokból 24-et a küzdő sportokban érték el a magyarok.

De nemcsak a versenyzők, hanem a vezetők is jelentős szerepet vittek a nemzetközi sportéletben, ezzel is bizonyítván azt, hogy nemzetek között az első mellett van helyük.

Magyarországon minden 333-ik férfi és 666-ik nő sportol, a levegő sport azonban ma olyan tömegeket kapcsol be a sportba, amelynek számát egyelőre fel sem lehet becsülni. Magyarországon 400 labdarúgó-pályára van 500.000 férőhellyel.

Míg Magyarországnál kisebb nemzeteknek stadionja van, Budapesten csak a közeljövőben kerül sor stadion építésére.

Minden nehézség ellenére azonban tovább halad kitűzött célja felé a magyar sport, amely nem más, mint egészséges ifjúság és jó honvédek nevelése — fejezte be előadását az OSK vezetője.

Ma a KAC ellen játszik edzőmérkőzést a KEAC

KOLOZSVÁR. A KEAC csapata, készülve a vasárnapi KKASE elleni kerületi bajnoki rangadó mérkőzésre, ma délután 5 órakor a városi sporttelepen a KAC első csapata ellen játszik edzőmérkőzést. Az edzőmérkőzésre Szerémy Lajos csapatkapitány a következő játékosokat rendelte ki: Major, Szalóky, Régnér, Tombori, Pünkösti, Szerémy, Török, Juhász, Jenzsenszky, Kovács Pál, Szabó, Rusz és Kürthy.

A KAC csapata az első félidőben a következő összeállításban játszik: Márki — Szaniszló II., Vass — Tárnoki, Páll, Csákány — Bozóky, Kovács IV., Bonyhádi, Váci, Tolnai. A második félidőben több csere lesz mindkét oldalon. Opató edző ezért felhívja az összes másodfokosbajnoki játékosokat is, hogy ma délután fél 5 órakor a városi sporttelepen jelenjenek meg.

Az Erdélyi Játékvezető Testület közleménye

A csütörtöki és vasárnapi bajnoki mérkőzésekre a következő játékvezetőket küldöm ki:

Május 13-án, csütörtökön délután fél 6

Gyümölcstermelők figyelmébe!

Új, átdolgozott kiadásban jelent meg

Mohácsy Mátyás: A gyümölcstermesztés kézikönyve

Lexikonalak
576 oldal
7 tábla
225 ábra

Ára 25 pengő

az

„Ellenzék” könyvesboltban

Kolozsvár, Mátyás király-tér 9. Vidékre utánvétellel is azonnal megüldjük. Kérje a gazdasági könyvek teljes jegyzékét.

SPORT

órákor az egyetemi sportparkban: Debreceni Gazdászok—Kolozsvári MFSE, vezetői Welser Jenő, határjelzők Sipos István és Gábor Ferenc.

Vasárnap, május 16-án délután fél 4 órakor Bástya—DVSC, vezetői Jánia Nándor, határjelzők Csáti János és Józsay László. Fél 6 órákor KKASE—KEAC, vezetői Polareczky János, határjelzők Szathmáry Elek és Raduch Jenő.

A városi kispályán délelőtt 10 órákor Postás—KMTE, vezetői Sipos István, határjelzők Adorján Viktor és Deák Ferenc. 12 órákor KMAV—Bástya ifjúsági, vezetői Adorján János, határjelző Harasztosi Béla. Délután 2 órákor KMAV II.—Korvin, vezetői Gábor Ferenc, határjelzők Rónay Nándor és Sándor Elemér. Délután 4 órákor Korvin—KAC ifjúsági, vezetői Márton Péter, határjelző Paizs György.

Désen délelőtt fél 10 órákor DSE—Sz. Török, vezetői dr. Juhász Attila, délután fél 6 órákor DMAV—Bástya II., vezetői Hajdu József.

Besztercén délután fél 5 órákor BMSE—KAC II., vezetői Bindász József.

Kolozsvár, 1943 május 12.

Welser Jenő, JT. kerületi főtthár.

Készül Erdélyi vasutas csapata az NB I. vasutas együttese ellen

Vasárnap Marosvásárhelyen érdekes mérkőzés lesz az NB. I. vasutasista és az Erdélyi

Nikolics (Kolozsvár) veretlenül nyerte a gazdász kard egyéni bajnokságot

KOLOZSVÁR. Az Országos Gazdász Bajnokságok második napján a kard egyéni küzdelmeket bojlyoltatták le a KAC Unió-utca 21. szám alatti nagytermében. A bajnokságot Nikolics Kolozsvár nyerte meg veretlenül 8 győzelemmel. 2 Istók Kolozsvár 6 gy. 3 Bárány Haupt Magyaróvár 5 gy. 4 Gyarmathy Magyaróvár 4 gy. 5 Lada Kolozsvár 4 gy.

Vasutas Liga csapatai között. A mérkőzés levezetésére a JT. Welser Jenő küldte ki. A szolnoki és budapesti vasutas játékosok ellen játszó erdélyi vasutas csapat pénteken Kolozsváron, majd szombat délután a fővárosi és szolnoki játékosokkal együtt, Lőrincz Sándor, az erdélyi vasutas liga csapatkapitányának a kíséretében utazik Marosvásárhelyre.

FELHÍVÁS AZ EGYESÜLETEKHEZ! Adorján Csön, a kolozsvári labdarugó kerület ügyvezetője ezúton is felhívja az összes kolozsvári labdarugó egyesületeket, hogy bármilyen bajnoki, vagy barátságos mérkőzést rendeznek, kötelesek mindenkor idejében bejelenteni az illetékes rendőri hatóságoknak.

A VASARNAPI bajnoki mérkőzésekre lelkesen készülődnek a kolozsvári csapatok. A Bástya, mely a DVSC-vel kerül össze, ma délután a Korvin ellen játszik edzőmérkőzést. A KKASE, mely egyik legnehezebb mérkőzését vívja a tavaszi szezonban, a KMTE csapatával játszik pénteken délután 5 órákor ugyancsak edzőmérkőzést.

SZAMOSUJVÁRON vasárnap a Török és a kerületi bajnokságok küzdelmei során 1:1 (1:0) arányban, eldöntetlenül játszott a BMS csapataival. A Désre kitűzött DMAV—KMTE mérkőzés elmaradt, mivel utóbbi lemondta a mérkőzést.

6 Bárány Urbán Keszthely 4 gy. 7 Vitéz Thury Debrecen 4 gy. 8 Kunczer Keszthely 2 gy. 9 Illés Keszthely 0 gy. A versenynek 16 indulója volt és az végig igen érdekes küzdelmeket hozott. A zsűri tagjai Laczkovich Százados, Boros rendőrfelügyelő, vitéz Várady zászlós és Zsoldos, a BEAC tagja, kifogástalanul látták el feladatukat.

mi kórházak és az egyes vasutagazgató-ságok azokat a nyomtatványokat, amelyek nagyobb mennyiségben szükségesek, a helyi nyomdavidálatoknál rendeljék meg.

Megállapította az emlékirat, hogy a fejlett nyomdaipar megváltoztatja az egyes városok kulturképét és átalakító hatással van a nemzetiségi vidékekre is, aminek bizonyítéka, hogy a volt elcsatolt területeken maradt nyomdatulajdonosok magasabbrendűségének volt köszönhető, hogy a vezetőszerp mindvégig a magyar nyomdatulajdonosok kezében maradt s az országos kongresszusokon nem halt el a magyar szó. Ezért Kolozsvár és a többi vidéki városok nyomdaipara megújulást, állami munkatársaságot kér.

Az emlékirat átadása után a miniszter sokáig beszélgetett a küldöttség tagjaival. A kolozsváriak elmondották, hogy Kolozsvár megértő nyomdaiparosai az országos árszabás keretén túl heti 10 pengő 40 fillérrel nagyobb fizetést adnak munkásaiknak, mint a többi városok s kérték, hogy ezt a fizetési rendszert tegyék kötelezővé az ország összes többi városaiban is. A miniszter megígérte, hogy a kérését megfontolás tárgyává teszi, s ha annak nincs komolyabb akadály, meg is valósítja.

A SZÉKELYFÖLDI KERESKEDŐK KIVÁNSÁGAI. Röviden már hirt adtuk arról, hogy a székelyföldi kereskedőtársulatok elnökei és kiküldöttei Marosvásárhelyen országos értekezletet tartottak. Az értekezlet — mint értesülünk — a székelyföldi keresztény kereskedők hittelességének gyorsítása és biztosítása érdekében hitelintézet felállítását, a tanonckérdéssel kapcsolatban az erdélyi székely városokban kereskedőtanoncközhonok felállítását, a kereskedelem fejlesztéséhez kötését, bizonyos szakmákban a zártszám bevezetését és a kereskedők jobb megszervezését tartotta szükségesnek.

PAPIRBA, írószerben, irodai felszerelési tárgyakban teljes raktárt talál az „Ellenzék” könyvesboltban, Kolozsvár, Mátyás király-tér 9. Telefon 11—99

Május 19-én a Mátyás Király Diákházban:

Kaszap István emlékest!

Jegyek az IBUSZ-nál.

EGYÜTTES ÜLÉST TART A BOLGÁR-MAGYAR SZÖVETKEZETI BIZOTTSÁG

SZÓFIA, május 13. (MTI.) Május 22 és 23-án lesz Budapesten a bolgár-magyar szövetkezeti bizottság együttes ülése. Ezen a bizottság magyar és bolgár főtthárjai beszámolnak az eddigi tevékenységről. Az ülésre Bulgáriából 15 tagú küldöttség érkezik Budapestre május 19-én. A bizottság elnökévé ezúttal a bolgár küldöttség egyik tagját választják meg.

A NAGYVÁRADAI VÁROSHÁZA VEGLEGESÍTETT TISZTVISELŐI. Nagyváradról jelentik: A belügyminiszter Nagyvárad thji. város ideiglenes hatállyal kinevezett tisztviselői közül a következőket véglegesítette usztégükben: Dr. Gyapay László polgármesterhelyettes, dr. Borbély Dezső főjegyző, Klemens Rezső, dr. Varga László, dr. Dalló Gyula és Rozsly István tanácsnokokat, dr. Józsa Andrák árvászeki elnököt, dr. Thury László tiszti főügyészt, dr. Imrik László, dr. Kazik István, dr. Kazó Károly, Fluck Ferenc és Kolontáry János I. o. aljegyzőket, dr. Prodán Tivadar és dr. Farkas István árvászeki ülnököket, dr. Orbán Dénes és dr. Páris Vilmos tiszti ügyészeket, dr. Dobai István László, dr. Ebergényi Gyula, Balogh Mihály és dr. Csapó Ferenc II. o. aljegyzőket, dr. Percsenyi Gyula árvászeki aljegyző, dr. Ulfert József alügyész, dr. Papp Tibor, Csery Alajos, Szorán Gusztáv, Monoky Árpád I. o. közg. fogalmazókat, dr. Csermák László, dr. Kovári József és dr. Matolay Olivér II. o. közg. fogalmazókat, Hergár Viktor műszaki tanácsost, Pikó János, Toóth Sándor és Palcsik Sándor főmérnököket, Bakó István mérnököt, dr. Kiss Elek vágóhídi igazgatót, Boross Gyula és Erdélyszky Mihály I. o. állatorvosokat, Bereczky Ottó főpénztárnokot, Bányai Imre pénztárnokot, Kerecsi János pénztári ellenőrt, Szauer György II. o. pénztári tisztet, Fráter József és vitéz Morvay Árpád adóhivatali főszámvevőhelyettes, Vereb József, Széles Gábor és Papp Lajos adóhivatali ellenőröket, Szentcs. Imre Csiga Mihály, Fröhlich Gusztáv, Henger József, Fabriczy Gyula, Bányai Zoltán, Szigei János, dr. Philippi Ernő, Suhayda Antal, Szűcs Béla, Gyapay József, Takács László és Boór Géza I. o. adóhivatali, Péter Lajos, Baróci Antal, Garay János, Hegedűs István, Puskás Zoltán, Tarsoly István, Melega Tivadar, Sziklai István és Darabont Dénes II. o. adóhivatali.

KIIRTOTTA SZERELMESE CSALÁDJÁT A KIKOSARAZOTT KÉRŐ. Bajáról jelentik: Korber Mihály gazdalegény egy fiatalkoru társával Tompa községben rátrótt Tamás Mihályné szállására. Tamás Mihályné és Welker Lajost agyonlőtték, míg Tamásné 17 éves leányát, Franciskát, olyan súlyosan megsebesítették, hogy sérülésébe a kórházban behalt. Korber tettét azért követte el, mert Tamásné nem akarta feleségül hozzáadni leányát. A bajai rögtönítélő bíróság szerdán tárgyalta az ügyet és tekintettel arra, hogy a vádlottak egyike sem töltötte be még a 20-ik életévet, Korber Mihályt 20 évi fegyházra és társát 10 évi fegyházra ítélte.

A tusnádi Ujságíró Villa

11 szobával, fürdőszobákkal, teljesen modern berendezéssel június 1-re bérbeadó. A gyönyörű kies fekvésű villában 2 szobát az Ujságíró Egyesület fenntart magának. Egész évi üzem. Ajánlatokat május hó 20-áig bezárólag László Zoltán szerkesztő címére küldendők, Sepsiszentgyörgy Székely Nép szerkesztősége.

Az Egyesület vezetősége értesíti továbbá a kartársakat, hogy aki igényt tart a tusnádi nyaralásra, erre vonatkozó kérését legkésőbb május hó 25-éig jelentsék be az Egyesület irodájánál, Kolozsvár, Kossuth Lajos-utca 30.

Német hivatalos:

Végső elszántsággal küzdenek a tengelycsapatok a minden oldalról támadó brit-amerikaiak ellen

A Luftwaffe szakadatlanul támadja a Szovjet utánpótlását

Berlinből jelenti az MTI: A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának:

A véderő főparancsnoksága közli:

Tuniszban a német-olasz csapatok Zaghuanától keletre és nyugatra a hegyekben végső elszántsággal küzdenek a minden oldalról igen nagy erők harcbevételével támadó ellenség ellen.

Az ellenséges támadásokat részben ellentámadással, kézifegyverekkel visszavertük.

Azok a kötelékek, amelyek még lőszerrel és élelmiszerral rendelkeztek, eddig visszautasították minden felszólítást, hogy adják meg magukat.

A keleti harctéren a nap általában nyugodtan telt el, kivéve helyi harcitévelkenységet a kubáni hídfőnél és a lisszacsanszki térségben. A légihaderő éjjelnappal nagy erőkkel támadta az ellenség csapatgyülekezéseit, valamint légítámaszpontjait és vasuti célpontjait.

A szicíliai partvidéken német és olasz vadászrepülőgépek, valamint a légihaderő lövegei lelőtték 22 ellenséges repülőgépet.

A német légihaderő meglepetésszerű nappali támadást intézett az Anglia keleti tengerpartján lévő Great Yarmouth kikötőváros ellen és nagy rombolásokat okozott. Egy repülőgépünk elveszett.

szik ezt az általa hirdetett vezetői igényt minél jobban megalapozni. Így a lengyei területre lebecsült eljöttérségek útján ilyen értelmű propagandát indított. E propaganda értelmében egész Lengyelországban bevezetnék a szovjet kormányzati rendszert. A legvilágosabban kifejezésre jut a Szovjet célja egy 'engyel hadseregnek' a vörös hadsereg keretében való felállításával. Moszkva nemrégiben hivatalosan bejelentette, hogy megalakul a Kosciuskör, elnevezett első lengyel vöröshadosztály. Mindezeknek a szovjet törekvéseknek a végső célja Lengyelországnak, mint szovjet köztársaságnak bekebelezése a Szovjetunióba.

A londoni United Press tudósítójának nézete szerint a szovjet-lengyel viszály legutóbb bekövetkezett fejleményei különösen érdeklik azokat az országokat, amelyekkel a Szovjetunió az utóbbi időben különös előszerelettel foglalkozik, így a volt Jugoszlávia, amelynek londoni menekült-kormányja ellen a Szovjet hónapok óta szabályszerű hadjáratot visel, valamint Közép- és Délkelet-Európa többi népeit, Bulgáriát is beleértve.

BOSSZUHADJÁRAT TUNISZBAN

Rómából jelenti az MTI: Mint a Popolo di Roma jelenti, a tuniszi nemzeti párt több vezetője Olaszországba érkezett. A Messagero szerint a Tuniszi megszálló angol csapatok főparancsnoksága igen szigorú rendszabályokat alkalmaz a tuniszi nemzetiek ellen. 12 mohamedán vallást kivégeztek, többszázat pedig a

Erdély Mozdó

Négylovas hintó

Főszereplők: Turay Ida, Hajmássy Miklós, Szemere Vera, Mátyás Gerő, Pehes Ferenc és Pethes Sándor, Váránap délelőtt 11 órakor matiné

Jön május 18-tól:

Mire megvirrad

tuniszi hegyek legegésztelenebb vidékén létesített gyűjtőtáborba vitték.

AMERIKAI KATONAI KÜLDÖTTSEG CHILLE FŐVÁROSÁBAN

Buenos Ayresből jelenti a DNB: Az Associated Press jelenti Santiago de Chileből, hogy Brert altábornagy, az Egyesült Államok karibi-angéri védelmi berendezéseinek parancsnoka, repülőgépen a chilei fővárosba érkezett. Az Egyesült Államok tisztjeinek kíséretében érkezett altábornagy három napig akar Chiletben maradni. Nem ismeretes, hogy ez a katonai küldöttség honnan jött és hova repül tovább. A parancsnok látogatása figyelemre méltó, azzal a híreszteléssel kapcsolatban, hogy a Chiléhez tartozó Husvét-szigeteket állítólag északamerikai csapatok szállják meg. Ez az állítás a hivatalos cáfolat ellenére sem akar elmúlni.

Titkos egyezmény Anglia, az USA és a Szovjetunió között

Amszterdamból jelenti a DNB: Nagybritannia, Északamerika és a Szovjetunió között — mint a brit hírszolgálat jelenti — titkos megegyezés jött létre, amely „hadianyagszállításokra” vonatkozik.

„Rzsevnél elesett a Szovjetunió színe-virága”

— írja egy angol hadiludósító

Genfből jelenti a DNB: Mint Londonból jelentik, Maurice Indus a Daily Heraldban ismertette a jelenlegi állapotokat Szovjetországban. A lap bevezetőben megjegyzi, hogy Indus az első tudósító, aki a szovjetországi téli támadás befejezése óta visszatért a Szovjetunióból.

„Ha Moszkvában — írja a tudósító — mindenki, aki hozzátartozóját elvesztette a háborúban, gyászolna, akkor feketék lennének az utcák. Csaknem senkisék hord azonban gyászruhát, mert anyagihiány miatt nem lehet ruhát vásárolni. Rzsev —

mondotta az egyik orosz tiszt — valószínűleg mérszakszék, mert az ottani harcokban tömegesen estek el a katonák. Elesett ott a Szovjetunió színe-virága. Bárhová néz az ember Szovjetországban, mindenütt azoknak a hatalmas áldozatoknak jeleivel találkozunk, amelyeket a népnek hozni kellett. Az élelmiszereket szigorúan adagolják és gyakran megtörténik, hogy a fogyasztók hestekig nem jutnak hozzá az engedélyezett adaghoz sem. Cipőt és ruhát sem lehet színtén nem lehet kapni.

Speer haditermelésügyi miniszter jelentést tett a Führernek

Berlinből jelenti az MTI: Meg nem nevezett nyugati helységről jelenti a Német Távirati Irodának:

Speer birodalmi miniszter, a Todt-szervezet vezetője beszámolt a Führernek az atlanti erődfal építéséről. Jelentette, hogy a Führer által a munkálatok szervezésekor megszabott betonteljesítést már május elején meghaladták. A munkálatok megkezdése óta a havi teljesítmény állandóan emelkedett. Márciusban elérték a nyugati erődfal építésének legmagasabb havi színvonalát. Áprilisban további 30 százalékkal növekedett a teljesítmény. Ez a betonmennyiség három-

szor akkora, mint az atlanti erődfal építésének havi teljesítménye. Ez a kiváló eredmény elérhető volt, bár itt hiányoztak a német nyugati erődfal kedvező feltételei.

A nyugati erődfal építése még béke idején kezdődött, mégpedig kizárólag német munkásokkal. Ezzel szemben a nyugati tengerpart erősítése minden erőt igénybevevő háború közepette folyt arvonalterületet és sok külföldi erőt felhasználva. A Todt-szervezet munkásainak és mérnökeinek bajtársi közössége tette lehetővé ezt a sikert, ami a jövőben is biztosítja a reábizott, nagy teendők megoldását minden téren.

A Német Távirati Iroda Sztalin nyilatkozatáról

Berlinből jelenti az MTI: A Német Távirati Iroda diplomáciai munkatársa írja:

Sztalinnak azt a legutóbbi kijelentését, amely szerint erős és független Lengyelországot kíván, a világ közvéleménye a következőképpen értelmezte:

Amit Sztalin kíván nem más, mint egy erős Szovjet-Lengyelország.

A londoni United Press hírszolgálati iroda képviselője néhány nappal ezelőtt ezt a sürgőnyt küldte Londonba: „Az oroszok már megmutatták, mit értenek azon az általuk használt formulán, hogy „jószomszédi” baráti

politikát akarnak folytatni a velük határos országokkal. A Szovjet sokáig gondosan tartózkodott attól, hogy ismertesse a kelet-európai befolyására irányuló terveit. Az utóbbi időben azonban mindinkább feltárta e tekintetben a helyzetet.”

Már az orosz távirati irodának március 2-i, a Szovjetunió keleti hatáiról szóló közleményében világosan kifejezésre juttatták, hogy a Szovjetunió igényt tart a nyugati szláv népek feletti vezetésre. A moszkvai pánszláv bizottság is ebben az irányban működik. Ugyanakkor a szovjet kormány igyek-

A japán repülőbombázni tudják az Egyesült-Államok városait

Hszinkingből jelenti a DNB: Miyaka tábornok, a mandzsukuoí Concordia-párt vezére, aki megbízást kapott a légvédelem megszervezésére, a rádióban beszédet mondott. Bejelentette, hogy jelentős eredményeket értek el nagy hatósugarú bombázók építésében és késedelem nélkül megtörténik Japán, vagy Mandzsukuo ellen irányuló minden légitámadást. E lényegmondotta többek között a tábornok — megnyugtató bennün-

ket a japán légihaderő főparancsnokának kijelentése, aki teljes meggyőződéssel hangsúlyozta, hogy a repülőbombázók a Csendes-tengeren át bombázni tudják az Egyesült Államokat. Valószínű, hogy az amerikai felhőkarcolók elleni légitámadás sokkal nagyobb hatású lenne, mint bármely bombázás, amely Mandzsukuo alacsony házakból álló városai ellen irányulna.

Az amerikai protestáns egyházak közös nyilatkozata

Genfből jelenti a DNB: Mint New-yorkból jelentik, az Egyesült Államok protestáns egyházainak vezetői közös nyilatkozatot adtak ki, amelyben többi között megállapították, hogy bár a kommunista világszem-

lélet ellentétben áll a keresztény hitel, a Szovjetunióban az egyház működését elnyomják, mégis a háború megnyerése érdekében az amerikaiaknak „nyílt és baráti alapon együtt kell működnie a Szovjetunióval”.

Kállay Miklós miniszterelnök adta át a kormányzói kitüntetések a magyar sajtóélet vezetőinek

BUDAPEST, május 13. Kállay Miklós miniszterelnök szívesen adta át a kitüntetések a magyar sajtó képviselőinek, akiket a Kormányzó Ur öfömlő-sága legutóbbi kitüntetésben részesített. A miniszterelnök dolgozószobájában fogadta a kitüntetett újságírókat. Az ünnepélyes aktusnál jelen volt Ullein-Reviczky Antal rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, sajtófőnök és vitéz Thuránszky László miniszteri osztályfőnök, a

miniszterelnökség sajtóosztályának vezetője. Kállay Miklós miniszterelnök örömet fejezte ki, hogy a legfelsőbb kormányzói kitüntetések a magyar sajtó reprezentánsainak átnyújthatja. A kitüntetett újságírók nevében vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály főszerkesztő, mint az Országos Sajtókamara elnöke mondott köszönetet. Kállay Miklós miniszterelnök a kitüntetések átadása után hosszú ideig elbeszélgetett a kitüntetett újságírókkal.

Nélkülözhetetlen kézikönyv a köz- és magángazdaságban.

A könyvitel és organizáció kis lexikona

Az enciklopédia bőséges, rendkívül értékes tartalmáról kimerítő ismertetést e helyen nem nyújthatunk. Tájékoztatóul csak annyit közlünk, hogy anyagában ott szerepelnek az egyéni és társas cégek, ipari és kereskedelmi vállalatok, valamint a banküzem keretében előforduló legkomplicáltabb könyvviteli, mérlegkészítési, revizori és organizációs problémákon kívül a modern irodaüzemben oly nagy szerepet játszó kartoték rendszerek, a könyvitelben alkalmazott különféle átiró nódok és az ugynevezett könyvelőgépek is.

A vaskos, 620 oldalas kötet ára

fűzve 32 pengő, tartós kötésben 39.60 pengő.

Kapható az

„ELLENZÉK” KÖNYVESBOLTBAN

Kolozsvár, Mátyás király-tér 9. Vidékre utárvételt is azonnal megküldjük.

HÓSI HALÁLT HALT DR. PÁLOSI ALBERT MAROSVÁSÁRHELYI ÜGYVÉD. Lapzártakor értesültünk, hogy dr. Pálosi Albert marosvásárhelyi ügyvéd, Szamosfalván hősi halált halt. Halálát mély részvét kíséri.

MA VAN A KOLOZSVÁRON ÉLŐ DEBRECENIEK ESTJE. A debreceni emlékek ápolására a Debrecenből Kolozsvárra kerültek „Basahalom” néven asztaltársaságot alakítottak. A „Basahalom” asztaltársaság ezuttal a nyilvánosság előtt tartja meg összejövetelét a Redoubtban, este fél 8 órakor. A debreceniek este iránt városszerre nagy érdeklődés nyilvánul meg.

ÜZLETI könyveket és könyvelési papírokat legolcsóbban az „Ellenzék” könyvesboltban vásárolhat. Kolozsvár, Mátyás király-tér 9. Telefon 11—99.

ELLENZÉK politikai napilap

Felelős szerkesztő

ZATHURECZKY GYULA

Felelős kiadó

VITA SÁNDOR

Budapesti elsőrendű kelmetesítő és vegytisztító gyár keres elsőrendű mintafestőket, Hoffmann-gépen dolgozni tudó vasaló szabót és 10—15 elsőrendű vegyi vasalónőket. „Jó fizetés” jellegre Balogh Hirdetőbe, Budapest, V. Szent István-krt. 9.